

Brassói Lapok

Előfizetési példány

Árusításba nem hocsátható!

XL. évfolyam

114 szám.

Főszerkesztő:

Szele Béla dr.

Péntek

1934. évi május 25

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldre: A helyi kézbesítő kézbesítési díjával és a pénzeszedő inkasszó-díjával egyetemben 74 lej. — Ha az előfizető közvetlenül a kiadóhivatalnak fizet, az előfizetési díj 68 lej. — Postai kézbesítéssel és közvetlenül a kiadóhivatalnak fizetve, az előfizetési díj havonta 60 lej. — Külföldre: negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországon negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — HIRDETÉSEK díja hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegvonalon 6 lej, páratlan (jobb) szövegvonalon 8 lej négyzetcenti méterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Brassó, Károly király-utca 56—58. Telefonszámok: kiadóhivatal 82., szerkesztőség 83.

MA: LÁSSUK MÁRAMAROSSZIGETET!

Két mozzanata

volt a kisebbségi újságírók szövetei kongresszusának, amelyre érdemes is és kell még egyszer, ehelyen is visszatérni.

Az újságírók ezuttal nem csak regisztráltak és kommentáltak, hanem nagyon jelentős példaadással cselekedtek is.

Az egyik mozzanat, amire célunk, az, ahogyan a magyar és német újságírók kezelték, ahogyan átöltözték egymást. Ez több volt, mint sablonos udvariasság, ez manifesztáció és kemény összefogás volt a sajtószabadság és talán a többi szabadságjogok mellett is. Beszélünk nemetül is és magyarul is és nemcsak értettük, de meg is értettük egymást. Megértünk mi a román kollégákat is, ha úgy tudnánk és akarnánk románul beszélni, mint Pop Ghița tud és akar.

A másik momentum, ami szintén jelentős és a nagy nyilvánosság elé tartozik: a szabadjegy-kérdést.

Az, ami az utóbbi időben ekörül történt, az már több volt, mint megalázás és egyszerű igazságtalanság.

Most elegánsan és fölényesen lerázták magukról ezt a kedvezményt, amelyet a világon mindenütt azért kap a sajtó igazi munkása, mert a hírszolgálat precizitását közérdeknek tekintik.

Itt a jófuiság jutalmává aljasították a szabadjegyet, itt már a kedvezményből lassan bárcá lett, amelyet egyetlen krikkáért is el lehetett veszíteni.

A kisebbségi újságíró-kar egyöntetűen kimondta, hogy ehhez a művelthez többé nem asszisztál.

A nagy letargiában az újságírók friss aktivitása — úgy érezzük — nem csak szakmai ügy. Kicsit hozzátartozik a kisebbségi élet — történelméhez is.

A polgári önérték is érték, miniszter úr

A polgári önértéssel már rég bajok vannak. Viharvert és ritkán lázong. Minden, amit nagyratartottunk és védelmeztünk, aláértékelődött és naponta hátrál a növekedő politikai és gazdasági korrupció elől. A hangtalan feldoklás gyakoribb, mint a polgár ajkijáratása, aki megtanulta, hogy a görbe út néha sokkal egyenesebb, mint amelyik nyilegyenesnek látszik.... S ha néha mégis fellángoló önértéssel védelmet kér valaki vagy valami ellen, nem mindennapi súlyos oka van rá.

Csikmegyében egy évvel ezelőtt megtörtént: a polgári önérték fellázadt Leon pénzügyi főellenőr garázdálkodása ellen. Megunta szakadatlan igazságtalanságait (finomak akarunk lenni), megunta, hogy egy állami tisztviselő szabad területnek tekintsen egy megyét, amely ki van szolgáltatva minden törvényt megvető vagyonszerzési vágyának.

A csiki akció sikerrel járt: a pénzügyminiszter megszabadította őket Leontól. A vármegye lakossága fellelegzett és a csiki adóbehajtás sem vallotta kárát, hogy többé nem Leon ur magánüzlete.

Az öröm őszinte volt, de rövid életű. Néhány nappal ezelőtt rendelet jött, amely Leon főellenőrt visszahelyezte kedvenc területére, Csikmegyébe.

Egy vármegye lakosságával, sőt az egész országgal együtt kérjük: Miért? Hát hiábavaló volt az egységes fellépés, a fegyelmi vizsgálat megbélyegző adatai? Mindnél többet ért Leon ur személyes összeköttetése, amellyel el tudta érni, hogy büntetés vagy végleges eltávolítás helyett ismét visszakérül oda, ahonnan olyan csúfosan távoznia kellett.

Az összes román pártok között a liberális párt hivatkozott leggyakrabban arra, hogy a polgár-

A katonai revíziós tanács megkezdte Duca merénylőinek fellebbezési tárgyalását

A Selezky-ügy csütörtökön kerül a Semmitőszék elé — Angelescu rendelete adott ki, melyben román nemzeti ruhák viselésére kötelezi a kisebbségi növendékeket is

Bukarest, május 24.

Ma reggel a katonai revíziós tanács előtt megkezdődött Duca merénylőinek fellebbezési tárgyalása. A három elítélt diák védőügyvédek az ítélet megsemmisítését kérték azon a címen, hogy a hadbíróági tárgyalás folyamán

a tanuként kihallgatott papokat a tanács nem eskette meg.

Kifogást emeltek továbbá a hadbíróóság illetékessége ellen. Ezenkívül semmisségi kifogást terjesztettek elő az ítélet megszüveztetésével szemben, mely nem foglalja magában a védőknek a pör nyilvánossá-

gára vonatkozó előterjesztéseit.

Rövid tanácskozás után kihírdették a döntést, mely szerint a revíziós tanács június 1-ig felfüggeszti a fellebbezés tárgyalását.

Selezky Bruno fellebbezésének tárgyalását holnap kezdi meg a Semmitőszék.

PÉNTEKEN CSERNOVICBAN VENDEGSZEREPEL A KORMÁNY

Holnap délelőtt Tatarescu elnöklete alatt minisztertanács lesz, amelyen véglegesen döntenek az egyes minisztériumok költségvetését illetően. A kormány tagjai az esti vonattal Csernovicba utaznak, ahol pénteken kezdődik a bukovinai tartományi értekezlet.

ANGELESCU LEGFRISSEBB REFORMJA

Angelescu közoktatásiügyi miniszter, úgy látszik nem akar lemondani kedvenc tervéről, hogy a hazai iskoláztatást saját képére formálja át. Pár nappal ezelőtt ukázzerű parancsot küldött szét az iskolaiügyi hatóságoknak, melyben elrendeli, hogy

ez év őszétől kezdve a középiskolás lányok román nemzeti viseletben kötelesek járni. Ebben nem tesz kivételt a kisebbségi növendékekkel sem.

A miniszter rendelete érthető meglepetést keltett kisebbségi körökben.

A külpolitika szenzációi

Boris bolgár király felajánlotta lemondását

Velcsov ezredes rendezte az államcsínyt, aki az 1923-as ellenforradalmat is szervezte

Franciaország a jugoszláv—bolgár—orosz kapcsolatok megerősödését várja az új uralomtól

London, május 24

A bolgár államcsíny értelmi szerzője Velcsov ezredes, aki az 1923-as ellenforradalom szellemi vezére volt. Velcsov nem vállalt tárcát az új kormányban, de a háttérből ő irányítja a kormány minden ténykedését.

Boris király a végsőkig ragaszkodott az alkotmányhoz,

de az összeesküvő tisztek megrohanták és követelték, hogy járuljon hozzá a katonai diktatúrához.

Boris király felajánlotta lemondását,

de nem fogadták el, hanem kényszerítették, hogy ő nevezze ki az általuk előterjesztett kormányt.

Állítólag több tiszt nyíltan megvető módon viselkedett Boris királlyal szemben.

A király a diktatúra óta teljesen visszavonult a palotában.

A kihallgatásokat is csak a legszüksége-

sebbre szorítja. Hírek a királyi palotából egyáltalában nem jönnek ki, annyira el van zárva a nyilvánosságtól.

A Reuter-iroda jelentése szerint, a király fogolyként él a palotában és nyílt titok, hogy ha alá is ír dekrétumokat, nem osztja az új kormány nézetét,

sőt élesen állást foglal a diktatórikus intézkedések ellen

Ruscsuknál feltartóztatták a szófiai román ügyvivőt

A helyzetre jellemző Emanoil Popescu szófiai román ügyvivő esete, aki Bukarestbe akar utazni a helyzetváltozás után, hogy idehaza jelentést tegyen.

Ruscsuknál a bolgár hatóságok megakadályozták, hogy hajóra szálljon és telefonálni, vagy táviratozni sem engedték.

A Leon főellenőrök működése legalább olyan káros az államkincstárra, mint azokra, akiket egyénileg nyomorit meg — reméljük, ez a kérdés érdekel sikerre viszi Csikmegye lakosainak újabb akcióját, amellyel végleg meg akar szabadulni Leon főellenőr uralmától. És a kormányzat is megtanulja, hogy a polgári önérték, amelyet ilyen felesleges inzultusokkal kár megbántani. Nagy kár, sokkal nagyobb, mint amennyit az ilyen Leonok beinkasszálhataak.

Amikor a román külügyminisztérium tudomást szerzett az esetről, azonnal tiltakozást jelentett be a bukaresti bolgár követnél. Bulgária meghatalmazott minisztere tegnap megjelent a külügyminisztériumban és magyarázatot adott, amelyet tudomásul vettek s ezzel az incidens elsimult.

A puccs és a külföldi fogadtatás

A bolgár államcsíny Athénben nagy megdöbbenést keltett.

Egyedül Condilis görög hadügyminiszter vezetése alatt álló csoport folytat most már a bolgár események hatása alatt erősebb agitációt egy görög katonai uralom megteremtésére.

Franciaországban ma kedvező hatást váltott ki a diktatúra, mert arra számítnak, hogy a vátozás esetleg a bolgár-jugoszláv—szovjet kapcsolatok megerősítéséhez vezethet.

Elnökválasztás Csehszlovákiában

Prága, május 24

Holnap tartják a csehszlovák köztársaság elnökének választását a Hradsin Vladisláv-termében. Masaryk megválasztását 21 ágyulövessel adják hírül.

A magyar keresztényszocialista-párt közzétette határozatát, amelyben megindokolja, hogy

miért nem szavazza meg Masaryk elnök megválasztását.

Tessék kívágni és eltenni!

11. sz. SZELVÉNY a B. L. májusi regény-ajándékára.

1-15-ig sorszámmal ellátott 15 darab májusi szelvény és 4 lej befizetése ellenében a B. L. minden példányvásárlója megkapja a B. L. ajándékregénytárának 1934 májusi havi kötetét. — A szelvények és a 4 lej beszolgáltatások Bukarestben: a B. L. kiadóhivatalában (Str. Sft. Mina 9), vagy a főbizományosnál („Cosmopolis”, Calea Grivitei 10); Brassóban: a B. L. kiadóhivatalában; mindenütt máshol: a helyi bizományosnál. — Előfizetőknek nem kell a szelvényeket gyűjteniük, a 4 lej befizeték az előfizetési díjjal egyidejűleg, a könyvet ugyanolyan uton kapják meg, mint az újságot.

Az indokolásban felhosszák, hogy amióta a csehszlovák köztársaság fennáll, Masary az államfő, végső fokon tehát

ővé a felelősség, hogy a magyar kisebbség egyetlen jogos kívánsága sem teljesült, sőt az elnyomás egyre erősebb

A Prágai Magyar Hírlap vasárnapi számát, amelyben leköszölte a keresztényszocialista-párt határozatát, elkobozták.

Anglia az orosz-francia katonai szerződés ellen

London, május 24

Londonban a francia-orosz tárgyalások kedvezőtlen hatást váltottak ki.

Anglia ellene van, hogy Oroszország befolyást nyerjen az európai politika intézésében.

Ugyanigy nem tartják helyesnek az úgynevezett kölcsönös segítség politikáját sem, mert ez, Anglia szerint,

súlyos biztonsági szankciókat válthat ki más államok részéről.

Nincs kifogása az ellen az angol kormánynak, hogy Oroszországot felvesse a Népszövetség kötelékébe, de ennek is két előfeltétele van:

Oroszország ismerje el az összes vallási és nemzeti kisebbségi jogokat és ezenkívül szerezze meg Svájc és Hollandia hozzájárulását, amely államok még mindig nem ismerték el a Szovjetet.

Berlin nem hisz a szerződés létrejöttében

Berlin, május 24

A Berliner Tageblatt az orosz-francia tárgyalásokkal kapcsolatban a következőket írja:

Litvinov és Barthou az orosz-francia katonai szerződésről tárgyaltak, de

Berlin valószínűtlennek tartja, hogy ezek a tárgyalások sikerre vezessenek.

Az orosz-francia katonai szerződés Lengyelország nélkül nem képzelhető el és Barthou is az orosz-francia-lengyel kapcsolatok kiépítéséről tárgyalt Varosban.

Lengyelország azonban semmit sem nyerne, csak vesztené egy ilyen szerződéssel, mert

újra elvesztené önállóságát, ismét függő helyzetbe kerülne Oroszországgal.

A legjobb esetben is a vörös hadsereg felvonulási területe lenne nyugat felé.

Szülei nyomora miatt öngyilkosságot követett el egy hetedik gimnazista

Budapest, május 24.

Traubkatz Sándor, a zsidó gimnázium 7-ik osztályának tanulója, szülei lakásán, a félreeső helyen agyonlőtte magát.

Az öngyilkosságot szülei nyomora miatt követte el, akiket ki akartak lakoltatni, mert nem tudtak házbért fizetni.

San Salvadort kizárták a Népszövetségből, mert elismerte Mandzsukot

Genf, május 24.

A népszövetségi tanács elhatározta, hogy San Salvador köztársaságot kizárja a Népszövetségből.

Ezt a példátlan határozatot az váltotta ki, hogy

San Salvador elismerte Mandzsukot, holott Kina panaszára a Népszövetség vizsgálatot vezet az új államalakulat

ügyében

s addig egyetlen, a Népszövetséghez tartozó államnak sem szabad Mandzsukot elismerni.

Oh, szegény, szegény San Salvador. Mi lesz most vele?

Bezzeg Franciaországot már nem zárják ki ilyen csekélységért.

Persze, a kicsivel könnyű elbánni.

10-10 évi börtönre ítélték három brailai kommunistát

A brailai törvényszék első ízben alkalmazta a nemzetvédelmi törvényt

Braila, május 24.

A brailai törvényszék ma súlyos ítéletet hozott Emil Tarandas, Stefan Marinescu és Nicolae Stefanescu kommunista munkások ügyében, akik ellen az volt a vád, hogy a brailai kikötőben kommunista sejteket szerveztek és államellenes propagandát fejtettek ki.

A törvényszék az ügyész érveléseit magáévá téve alkalmazta a nemrég megszavazott államvédelmi törvényt s ennek alapján a vádlottakat 10-10 évi börtönbüntetéssel sújtotta.

A brailai törvényszék ítélete a legelső Romániában, amelyet az államvédelmi törvény alkalmazásával hoztak.

Egész Torda, Szamos- és Marosmegyét elárasztották már a kolumbácsi legyek

Marosvásárhely, május 24.

A marosmegyei főállatorvosi hivatalhoz beérkező jelentések szerint a kolumbácsi legyek Marosmegye több falujában tűntek fel egyszerre s néhol már komoly károkat is okoztak. Az egyes falvakból beküldött hivatalos jelentések úgy tudják, hogy a veszedelmes férgek Tordamegye területéről árasztották el előbb a szomszédos falvakat s aztán széles körben vonulnak tovább a megye belseje felé.

Marosludason mindjárt a megjelenésük után több állatot, sőt néhány embert is megcsiptek, az idejében alkalmazott heoltás azonban eredménnyel járt. Gerendkeresztur községben a férgek bemutatkozása két bivaly elpusztulását eredményezte.

A szamosmegyei Magyarlajos községe is sokat szenved a veszedelmes látogatók miatt. Innen érkezett jelentésünk szerint a szomszédos falvak mindegyikének van már kára. Galgó, Bába és Valeni községek állatállományában érzékeny veszteséget

okoztak a vörössesárga állatkák. A Magyarlajosra járó vidéki gazdák között igen sok összezsipett embert lehet látni. Mut Sofron gazda három kilométert szaladt egy raj elől, megmenekülni azonban nem tudott. A dühösen támadó legyek úgy összezsipíték, hogy kórházba kellett szállítani. A környéken az eddigi hírek szerint 15 szarvasmarha és 5 ló pusztult el, a beteg állatok száma azonban felbecsülhetetlen.

Torda közelében, a bágyi tanyán tűzvész okozójává váltak a kolumbácsi legyek. Székely Iván tordai kereskedő tanynai felügyelője tüzzel igyekezett védekezni a kolumbácsi legyek támadása ellen, az istálló közelében gyújtott tüztől aztán kigyulladt az épület is, majd lángba borult a lakás, a gabonászsűr és az összes melléképületek. A tordai tüzoltók csak későn értesültek a veszedelemtől s így mire kivonultak, már nem tudtak segíteni: az összes épületek a földig égtek.

Panamától zug a nagyszalontai városi erdő...

Egy 9 milliós városi erdővétele története

Nagyszalonta, május 24.

1928-ban Nagyszalonta városa 9 millió lejért erdőt vásárolt. Jacob János volt nemzetiparasztpárti vármegyei prefektustól. Az erdővásárlás előfeltétele volt, hogy az eladó tartozik tehermentesen átadni és a saját költségén átírni Szalonta városára.

Az első meglepetés akkor érte a várost, amikor megvizsgálták a már megvásárolt erdőt. Kiderült, hogy csak volt erdő. Igaz, nem régen, közvetlenül az eladás előtt. Akkor Jacob János kitermelte s

a város 9 millióért egy letarolt területet vásárolt.

Egynéhány nemzedéknek fel kell nőni, a míg ebből az erdőből — megint erdő lesz.

A második meglepetés akkor következett be, amikor kiderült, hogy

a tehermentesnek vélt erdőn 13 millió lej teher van.

Ugyancsak Jacob Jánosnak kellett volna fizetni az átírás költségeit. Jacob átíratva

ugyan az erdőt Szalonta városára, de az illetéket a mai napig sem fizette be s jogosan tartanak attól, hogy ezt is a városon hajtják be.

1928 óta, minden ideiglenes vagy vá-

Sohase vakaródzék

Ne súlyosbítsa a bajt vakarózás által, hanem vásároljon még ma egy doboz Cadum-kenőcsöt a gyógyszerésznél. — Azonnali, megkönnyeb- bülést fog érezni és a gyógyulás rohamosan fog menni. A Cadum kenőcs szuverén szer ekzéma, pattanások, sörör, ruh, kiütések, felre- pedések, karcolások, csalánkiütések, arányerek, pörkők, fejsörör, rágások, sebek, stb. ellen.

lasztott tanácsban, rendre szobakerük Nagyszalonta erdővásárlási ügye. Mindig akadt valaki, aki megpróbálta az ügy nyilvános tisztázását, de mindig el is akadt valahol. annak ellenére, hogy Fráter Emil egyszer már nyílt tanácsülést, önmagából kikelve kiáltott fel:

— Szalonta városának erdővétele, ha méreteiben nem is, de arányosságában egyike a legnagyobb panamáknak!

Kérte az erdőszakértők felelősségre vonását és hogy az ügyet tereljék a tüntető utra. A kijelentésnek megvolt a kellő hatása, de eredménye annál szomorubb: három nap múlva feloszlatták a városi tanácsot s az új tanács már nem mert ilyen behatóan foglalkozni az ügygel.

Félünk, most sem lesz eredménye... (r.)

— Bágyadt, levert dolgozni képtelen egyé- neknel reggel éhgyomorral egy pohár termé- szetes „Ferenc József” keserűviz a bélmozgást csakhamar megélelenti, az emésztőcsatorná- ban összegyűlt salakot kiűrti, a vérkeringést szabaddá teszi és a gondolkodó- és munkaké- pességet emeli. Beható kórházi kísérletek fo- lyamán bebizonyult, hogy a Ferenc József viz gyomorsavas szellemi munkásoknál, neurasz- téniás embereknél és betegeskedő asszonyok- nál is rendkívül jótékony hatást fejt ki.

A valutaalap egynegye- döt ezüstben akarja megállapítani Roosevel

London, május 24.

Roosevelt üzenetet küldött a törvény- hozáshoz

az ezüstnek pénzalap céljaira való fo- kozottabb felhasználásáról.

Roosevelt azt ajánlja, hogy

a pénzürték egynegyedét ezüstben, há- romnegyedét aranyban tartsák.

Az ezüst értékét 50 centre korlátozzák és a kettős valutát koordinálják a külál- lamokkal.

Tiltakozó sztrájk Palesztinában a bevándorlást korlátozó ren- delet miatt

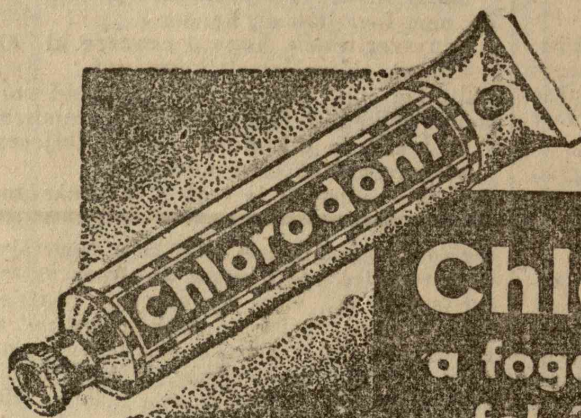
London, május 24.

Jeruzsálemben, Tel-Avivban és Haifá- ban a zsidó szervezetek elrendelték az ál- talános sztrájkot az angol kormánynak a bevándorlást korlátozó rendelete elleni tiltakozásul.

Időjelentés

Budapest, május 24.

A budapesti meteorológiai intézet jelentése: Élénk szél, változó felhőzet. Északkeleten ki- sebb fúto zivatarok, a hőmérséklet nem vál- tozik lényegesen.

a legolcsóbb
minőségi-fogkrém

Chlorodont
a fogakat ragyogó
fehérré tisztítja

Árumintavásár a csiksomlyói bucsun

*

Csiksomlyó, május 24

Az ezévi csiksomlyói pünkösdi bucsunak külön érdekessége és nevezetessége is volt. Az a kicsiny, de lelkesen dolgozó és kitartó csoport, amely a csiki nép érdekében évek óta nagy munkát fejt ki s egyre újabb és újabb ötletekkel hívja fel Erdély figyelmét Csikmegyére, ebben az évben a rendesen is erősen népes pünkösdi bucsu alkalmát arra ragadta meg, hogy megrendezze a Csiki Székely Múzeum egyesület első árumintavásárját. Az ötlet jó volt: a csiksomlyói bucsu közönsége megszaporodott, az új arcok sokasága jelentkezett s a székely népművészeti termékek ezuttal már nemcsak a kíváncsiságot, hanem a komoly érdeklődést is kiváltották.

Az árumintavásár a régi tanítóképző épületében és udvarán volt. A rendezőség az egyébként eléggé elhanyagolt helyet egészen átvarázsolt is gy méltó keretet adott a méreteiben ugyan nem nagy, de annál művészebb és izlősebb árumintavásárnak, illetve kiállításnak. A kiállítók névsorát hosszú volna felsorolni, néhányat azonban szükségszerűen ki kell emelnünk közülük. Nagy feltűnést keltettek Pál Gáborné színes székely szöttesei. A kiállítási helyiségekben felállított székely „osztovátá” a kíváncsiak egész tömegét vonzotta: szemükköl láthatták, miként készülnek a ma már egész Erdélyben ismert szöttek. Nagy Galaczi József csikszögödi butorgyáros is megérdemelt feltűnést keltett kiállított mintadarabjaival, melyek dicsőretére váltak volna bármelyik fővárosi butorgyárnak. Szász Gyuláné három művésziesen kivarrt go belinjét mutatta be, Vámszer Imre csikszeredai iparművész pedig grafikai munkáival, képeivel, sárgarézből készített szellemes dísz tárgyaival, székely butor tervrajzaival és fafaragásaival vitta ki a látogatók elismerését. Mezei Tamás gyergyóditrói székely gazda közönséges bicskával végzett fafaragványai valóság-gal bámulatba ejtették a közönséget.

Blénassy Károly csikszerentdomokosi méhészt, akit eredeti ötleteiről Erdély egész méhésztársadalma ismer, azuttal is méltó volt hírnevéhez. Viaszkból készült házával, ezüstöntvényutánszatokkal keltette fel a figyelmet s aztán fagyaltos-tyákban és kis juharfapoharakban, aprócska üvegekben kínálta áruját olyan olcsón és sikeresen, hogy alighanem ő érte el a legnagyobb forgalmat az összes kiállítók közül. Rajta kívül a méhészetet még Sillo Benjamin csikszeredai kereskedő képviselte néhány újszerű kapitárral és cementből készült léprésével. Különösen ez utóbbi iránt mutattak nagy érdeklődést a méhészek, mert az eddigi léprések kétezer lejtbe kerültek, a Sillo-féle újszerű léprés pedig 500 lejtől kiállítható.

Feltűntek még Kertész Iván könyvkereskedő, Lőrinczy Gábor iparművész, Bőjthe József csikdánfalvai fazekas-mester, Szabó Dezső csikszeredai építész. A mészáros, pék és vendéglős-ipart Cseh István és Czaka István hentések, Engel-leiter Károly pék és mások képviselték. A Schmoll-gyár emberei is szellemesek voltak, sikerrel tudták magukra és gyártmányaikra felhívni a figyelmet.

A tudományos munkát és a magasabbrendű művészetet a Csiki Székely Múzeum egyesület két kiállítási szobája képviselte. A nagy gondnal és tudással elrendezett 350 kiállítási tárgy a székelyföldi kultúra fejlődési fokozatait mutatta be s kiegészítő részként szerepelt Aladics Zoltán mérnök fényképezési anyaga. Aladics a fényképezést művészi magaslatokon tudja tartani s kiállított fényképfelvételei maradéktalanul és megkapóan adják a mai Székelyföldet a maga egész jellegzetességében. Az eseményekről készült felvételek pedig valóban „be-rézték” ügyes beállításukkal és mozzgalmasságukkal.

Mindent egybevetve, az első székelyföldi árumintavásár elérte célját s külön gazdasági jelentőséget tudott adni a csiksomlyói bucsujárás évszázados megkapó szokásának.

(f. gy.)

Lepadatu miniszter elégtételt ígért a brassói unitáriusoknak

A beccmesterek bántó érve, amelyet most
véglegesen megsemmisítettek

Brassó, május 24.

A brassói unitárius egyház temploma ellen megindult hajszának elérkeztünk a fordulópontjához. Ma újból minisztertanács elő kerül a dolog és remélhetőleg megtörténik a döntés, hiszen éppen ideje is, mert már hetek óta áll a törvényes formák között megkezdett építkezés, melyet a brassói tulzók hátbatámadó intrikájának sikerült megakasztania.

Az elmúlt napokban az unitárius püspökség és az Országos Magyar Párt központi elnöksége is tárgyalt ebben az ügyben a Kolozsvárt járt Lepadatu miniszterrel, aki megnyugtatta mindkét vezetőséget, hogy igazságos elintéztést nyer a kérdés. Lepadatu kijelentette, hogy ismeri az ügy minden részletét és belátja, hogy a brassói unitáriusoknak teljes mértékben igazuk van. Minthogy ő maga fogja az ügyet a minisztertanácsban előadni, bizhatnak abban, hogy az unitárius egyház jogait sérelem nem fogja érni.

A templomépítést elgáncsolók maffiája az utóbbi napokban minden fát megmozgatott, hogy csufos kudarcba ne fulladjon igaztalan nekilendülésük. Ebben a buzgólkodásukban igyekeztek kihasználni a brassói római katolikus egyházközségnek egy beadványát is, melyet úgy állítottak be, mintha az egyenesen az unitárius templom építésének megállítását célozta volna. Ezzel a porhittéssel szemben, minthogy a városban is különböző hírek terjedtek el a kath. egyház szerepléséről, megállapítottuk a következőket: A brassói róm.

kath. egyházközség május hó 2-án egy, dr. Laticu ügyvéd által ellenjegyzett beadványban tiltakozott az ellen, hogy temetője előtt három és fél méteres utcát hagyjanak. Egy szót sem emelt az unitáriusok temploma ellen, csupán azt kívánta, hogy ne hagyjon a város sikátort a temetője előtt. Hogy ez a beadványa nem volt és nem lehetett a templomépítés engedélyezése elleni fellebbezés, az kitűnik abból, hogy az egyház az engedélyezésről kiadott értesítés után oly időben adta be ezt a kérését, mikor már a fellebbezési határidő rég letelt. De megállapítható abból is, hogy a kath. egyház a templom alapköveteléseinek képviselőit magától és meleg szavakkal üdvözölte az új szomszédot. Am ennek dacára a templom-építést elgáncsolni igyekvő türelmetlenség belekapaszkodott a kath. egyház beadványába és más indok hiányában, ennek igénybevételével kísérelte meg törekvéseit diadalra juttatni. Most már ezzel a fegyverrel sem hadakozhatnak, mert

a brassói róm. kath. egyház tegnap délelőn beadványát szabályszerűen visszavonta és bejelentette, hogy azt semmisnek tekinti.

Most már megsemmisült az utolsó szalmaszál is, melybe az intrikusok kapaszkodhattak, és semmi sem áll utójában annak, hogy a brassói unitárius egyház ellen elkövetett súlyos sérelem az igazságnak megfelelő orvoslást nyerjen. Ez pedig csak az lehet, hogy az építkezés folytatását haladéktalanul engedélyezik és megtérítik az egyház kárát.

Semmitőszéki döntés mentette meg Székelyhid gazdaközönségét az elárverezéstől

Az ügyvédi költségeket most már csak kifizetik valahogyan

Székelyhid, május 24.

Székelyhid gazdaközönségének feje fölött évtizedes veszedelem volt a híres Gyalokay-per, amelyben most a Semmitőszék megnyugtató ítéletet hozott s ezzel valóssággal megmentette a városkát, illetve a gazdaközönséget az elárverezéstől. Az évtizedek óta húzódó perben ugyanis ma már annyira rugtak a követelések és a perköltségek, hogy peresztés esetén a gazdaközönség minden ígő és ingatlan vagyona ráment volna.

A „nagy ügy” 1916-ban indult útjára. Székelyhid gazdaközönsége Karcza Sándor elnök és Karsai Sándor alelnök vezetése alatt megvásárolta a 400 holdat kitevő Gyalokay-féle birtokot 600 ezer koronáért. A gazdaközönségnek ugyanis föltétlenül szüksége volt a legelőre s így, bár nagy pénzért vásárolt, mégis jó vásárt csinált. A gazdaközönség a „szerződésben kikötött részleteket pontosan fizette” is, egészen addig, amíg kitört a forradalom s az akkori kommunista vezetőség azt mondotta, hogy a birtok ingyen is a gazdáké lesz. Alig lett azonban vége a kommunizmusnak, a gazdák újra fizetni kezdték, sőt fizetni akarták az elmaradt részleteket is. Igen ám, de közben

az eladók megbánták a vásárt s azzal az indoklással, hogy a szerződést a gazdaközönség megszegte, visszakövetelték a 400 holdas birtokot.

Igy indult el a per, amely 18 évig tartott. Az eladók ügyvédje Roxin Teodor dr., nagyváradi ügyvéd volt, aki a gazdaktól 12 millió lejt és a perköltségek megtérítését követelte. A székelyhidi gazdák ügyvédje előbb Pop Miklós dr. volt, később azonban Gyárfás Elemér dr. szenátort kérték fel, aki vállalta az ügyet és 300 ezer lejes tiszteletdíjat kötött ki arra az esetre, ha sikert ér el. Most aztán a legfelsőbb bírói hatóság, a Semmitőszék, a székelyhidi gazdák javára döntött és ezzel be is fejeződött a közel két évtizedig tartó nagy per. Legalább is ez a része és egyelőre. Az eladók ugyanis most más oldalról akarnak támadni s hihetőleg új perrel jönnek, bár kevés siker reményében. A székelyhidi gazdák a semmitőszéki döntés birtokában nyugodtan érzik magukat, mindössze a nem éppen csekély ügyvédi tiszteletdíj kifizetése okoz gondot nekik.

Engedhetne belőle valamit a Szenátor ur.

Érdekes jelentések a készülő községi választások előcsatározásairól

Brassó, május 24.

A küszöbön álló községi és megyei választások előkészítése és lehetőleg zavartalan levezetése céljából a kormánypart vidéki tagozatai és azoknak vezetői nagy tevékenységet fejtenek ki abban az irányban, hogy ott, ahol lehetőség mutatkozik rá, a kormány álláspontjának megfelelően, megegyezést kössenek az ellenzéki pártokkal. Így Erdélyben is megindultak a tárgyalások, különösen a kisebbség-lakta vidékeken, ahol, ugylátszik, a kormánypart nézete szerint, könnyebbek a megegyezés lehetőségei.

CSIKSZEREDA

Csikszeredán Christea szenátor, a liberális párt tagozatának elnöke, Ojetea Valér dr. főispánnal értekezletre hívta a Magyar Párt vezetőit s közölte velük, hogy a küszöbön lévő községi és megyei választásokra egyezséget akar kötni. A Magyar Párt vezetői kijelentették, hogy elvben elfogadják az ajánlatot,

a tanácsosi helyeket azonban a lakosság nemzetiségi arányának megfelelően kell elosztani. Így a magyarság a helyek 94 százalékát igényeli.

Az ajánlatra a kormánypart megbízottai azzal feleltek, hogy erről szó sem lehet. Ők csak a legutolsó képviselői választáson elért eredmények alapján óhajtanak tárgyalni.

Ami a csikszeredai városi választást illeti, a 28 választott tanácsosi helyből a Magyar Párt 20 helyet kért, azzal a kikötéssel, hogy vagy a polgármester, vagy pedig a három alpolgármester magyar ember legyen. Ezzel szemben a liberálisok 13 helyet és két alpolgármesterséget ajánlottak fel. A többi helyek — szerintük — a román pártokat illetik meg. Megjegyzendő, hogy a város lakossága 92 százaléka magyar.

Csikmegyében különös fontossága van ezeknek a választásoknak. Minden jel arra mutat, hogy nemsokára visszaadják a Genfben visszavett

Csiki Magánjavak vagyonának egy részét. Kiszivárgott hírek szerint az idevonatkozó törvénytervezet a vármegye kezelésébe akarja utalni ezeket a vagyontokat.

Erthető tehát, hogy a kormánypart csikmegyei tagozata miért tette a fenti ajánlatot s miért nem akarja elfogadni a Magyar Párt észszerű és igazságos proposícióját.

KEZDIVASARHELY

Kézdivásárhelyen is tárgyalásokat kezdett a kormánypart a Magyar Párt vezetőivel. A jelenlegi időközi bizottság elnöke tizenhat választott helyből hatot, egy alpolgármesteri és egy polgármesteri állást pártjának igényel. Ecélből egy második alpolgármesteri állást létesítenek, ugyanakkor felemelik a városi költségvetést is, jöllehet, hogy a múlt évben a 4 millió aluli költségvetésnek alig 60 százalékat tudták csak behajtani.

SZATMÁR

Szatmáron a liberális párt dr. Nistor meggyefőnökkel és Cherches István dr. polgármesterrel mindent elkövet a közös lista érdekében. Szatmáron összesen 36 hely van a városi tanácsban. Kilenc helyet kinevezéssel töltenek be. A harminchat helyre értesüléseink szerint a következő igényeket jelentették be:

A nemzeti-parasztpárt nyolc helyet követel. A Magyar Párt 14-et. A zsidó párt nyolc helyet, a Junian-párt 3 helyet, Goga pártja négy helyet, Cuzák két helyet, a szociáldemokraták legalább hat helyet. Averscuék sem adják alább két helynél, nem is beszélve Bratiann György pártjáról, mely legalább négy helyre reflektál.

Eddig tehát a liberális párton kívül ötvenhárom aspirálnak a harminchat városi tanácsosi helyre.

A városban már olyan hírek is vannak, hogy a román pártok a legnagyobb titokban és szigorú diszkréció mellett blokkba tömörültek. A titkos egyezség szerint a nemzeti-parasztpárt és a liberális párt tíz mandátumot kapnának, a kis pártok pedig kettőt-kettőt.

Kánya és Imrédy magyar miniszterekkel tárgyalt a washingtoni kormány megbizottja

Budapest, május 24.

Vasárnap este Budapestre érkezett Washburn Child Amerika volt római nagykövete, aki most a washingtoni kormány megbízásából Közép- és Kelet-Európa gazdasági, pénzügyi és valutáris helyzetét tanulmányozza. A magyar fővárosban hosszasan tárgyalt Kánya és Imrédy miniszterekkel, majd több gazdasági és pénzügyi szakemberrel folytatott beható tanácskozásokat. Child kedd este továbbutazott Lengyelországba.

Lesz-e a cigányból kollektív ember?

Moszkva, május 24.

Az Oroszországban élő cigányok, újabban romák, egészen a legutóbbi évekig nomád, vándor életet éltek. A szovjetkormány igyekszik ezt a szekereken bolyongó népet állandó letelepedésre bírni és a termelésbe való bevonás által munkás életmódhoz szoktatni. Az utolsó évben sikerült is Moszkvában mintegy 20 ezer cigány családot letelepíteni.

Szellemi fejlesztésük érdekében eddig leirhatatlan speciális nyelvüket, latin betűk segítségével írhatóvá tették. Gyermekiknek iskolákat létesítettek, folyóiratokat és könyveket adtak ki, újabban pedig megalakult Moszkvában az első cigány színtársulat.

A társulat előadásaihoz leginkább olyan darabokat választ, amelyek meggyőzően dicsőítik az állandó munkás életmód előnyeit. Kérdés, hogy a cigányok egy véleményen vannak-e a szovjetkormánnyal?

A kommunista-párt feloszlátását követelik Csehszlovákiában

Prága, május 24.

A legutóbb felfedezett ifjukommista szervezetelek leleplezése kapcsán, a csehszlovák polgári pártok a kommunista párt feloszlátását követelik.

A tüdőbaj gyógyítása, megelőzése

Irtá: Dr. Müller Vilmos ig. főorvos, kir. tanácsos. — Fontos könyv a tüdőbaj gyógyításáról. Ára 90 lejt. Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában

MÉG A LEGOLCSÓBB GALLIA MINTÁS SELYMEKET

IS A LEGHÍRESEBB PÁRISI SPECIALISTÁK
RAJZOLJÁK.

"GALLIA"

Fiókok: BRASSÓ, Szabadságtér 3. — NAGYSZEBEN,
Str. Regina Maria 31. — CLUJ, Str. Gen. Neculcea 2.

Tomcsa Sándor:

PESTI NAPOK...

A MÜCSARNOKBAN

A Mücsarnok úgy áll a Városligetbe hömpölygő autó- és néparadat szélén, mint futó ötletek, efemer eszmék és tűnő szellemi áramlatok sodrában egy nagy, tömör és örökérvényű gondolat. Mint — teszem azt — a világtörténelem keresztül huzódó „hadak-utjától” kissé srégen, az emberi élet szentséges értelmének és értékének emelt, stílusos s művészi alkalmasatossága. Éppen olyan hiábavaló és elhagyatott egyik, mint a másik. Ott az ágyuk meg a hadosztályok, itt a Hősök-terén az idő célszerűbb kihasználására siető tömegek kerülnek ki óvatosan, bár tagadhatatlanul némi tisztelettel. Élet és művészet?! Az egyik olcsó, a másik — úgy tetszik — nehéz. A jelzők azonban nyugodtan felcserélhetők: olcsó művészet, olyan értelemben, hogy pár pengőért már Glatz vagy Csók-képeket kaphatsz előnyös fizetési feltételek mellett, úgy, hogy az utolsó részletek a történelmi jövő homályában nyugodtan veszhetnek el.

Tavaszi tárlat, négyszáz kiállított műtárgy, egy nemzet szívének és fantáziájának fájdalommal és gyönyörrel világra hozott remekei, világhírű nevek és aznap délután 4 órakor én váltottam meg az els; belépőjegyet.

Lehet, hogy korán volt, lehet, hogy meglehetősen, annyi bizonyos, hogy a ligetben ma kezdik az úgynevezett „gála-délutánokat.”

Persze, nevetséges volna ilyenkor keresni az okot, mint ezek a revü-délutánok, a meleg vagy az egypengős beléptidij. Nemcsak Pesten üresek az igazi művészetek templomai, hanem a földkerekségén mindenütt. Alkalmunk volt beszélgetni egy neves magyar festőművésszel, aki a részvétlenség okát a művészi nevelés hiányának tulajdonítja. Szerinte a művészi utáni vágy úgy születik velünk, mint az éhség reflexe, vagy a nemi ösztön, de ezt a kedvezőtlen körülmények elnyomják, eltorzítják, meg is ölhetik. Azért ritka, kivételes és biztató jelek vannak, mint például a múlt vasárnap Pilló Ferenc csepeli gépész és családja. Először kézenfogva a négy gyerek, utánuk az apa meg az anya és három órát töltöttek a Mücsarnokban. Ott is üzonnáztak meg egy Rudnyák-kép alatt: a gyerekek tejet ittak, a szülők szalámit ettek. Persze ma még annyira egzotikum egy ilyen család, a színek és formák eme birodalmában, hogy egy bizonyos Basili-des Sándor nevű festő vázlatot is csinált róla és nincs kizárva, hogy Pilló csepeli gépész és családja az ősi tárlat szalámi-csodája lesz. A képet megveszi az állam, sokszorosíttatja, talán valami kitüntetésként is kap nevezett Pilló ezzel a rubint-berakással: „A művészetért!” Igaz is: azért a három pengőért — egy-egy pengőt számítva az apára, meg anyára, egy pengőt a négy gyerekre — mondom azért a három pengőért, amit ez a csepeli gépész letett a művészet oltárára, — öt litvi kadarkát vásárolhatott volna, melyet ekkora tételnél már házhoz is szállítanak.

Mert bizony, a Mücsarnok körül nagy a szükség. Informátorom háromszázra teszi azon képzőművészek számát, akiknek egyik napról a másikra való átlétezése örök rejtély s akik tehetségüket és művészi felkészültségüket a munka bármely frontszakaszán már napi két pengőért is szívesen rendelkezésére bocsátják bárkinek. Még akkor is, ha ez a frontszakasz ott húzódik el az állások körül. Mert az a kis pénz, amit még képekre költenek, a beérkezettek közt oszlik meg. Az emberek még mindig inkább nevet vásárolnak, ez kényelmes és megváltó.

Egy Szüle-képpel nem lehet baj, míg egy fiatal és ismeretlen művész nevével nehéz áttörni a vendégek közönségét. . .

★

Egyelőre csak magam vagyok ezekben a szokatlan világítású termekben. Még az árnyékomat is hiába keresem, úgy érzem, testetlen vagyok. Egy milliós város közepén ez a csend és elhagyatottság valószínűtlen, nyomasztó, kísérteties. Lábujj-hegyen járok, köhécsélek, a némaság zugni kezd az agyamban, a levegő és itt minden kriptaszerű. Mindenesetre elmegyek egy idegrovoshoz. Feltéve, ha innen kikerülhetek. A levegő mind forróbb és ahogy beljebb nyomulok, szinte anyagszerűvé válik. Egy munkás szobra előtt, mely felhúzott kalapáccsal áll, meglapulok s az anyaszobor is most szigorú és könyörtelen. . . pedig az van rajta kis rézlapon: „Anyaszeretet.” Micsoda göröcs tartja itt ezeket az alakokat hatalmában?! Hogy bírja ez a nő így, felemelt karokkal és ha megmozdulna, még borzasztóbb lenne! Balról egy rémülettől torzult arc, felém mered, bizonyára a hátam mögött valami iszonyú történik. Félve fordulok arra: egy kislány cipel egy kosarat. A pálmák levelei sem rebben-

Pozsonyban elfogták és Szatmárra hozzák Freund Márkust, a hatmillióval megszökött valuta-üzért

Három megyében várják a károsultak a „zseniális” üzletembert

Szatmár, május 24

Két évvel ezelőtt Erdély legnagyobb szenciája Freund Márkus érmihályfalvai kereskedő hirtelen eltűnése volt. — Freund Márkus ugyanis nem kevesebb, mint hatmillió lejellel mondott búcsút Erdélynek.

A fiatal ember valuta-üzletekkel foglalkozott és Szatmár, Szilágy és Máramaros megyék hiszékeny embereitől csalt ki pénzt azzal az indoklással, hogy nincs megfelelő tőkéje a valutaüzletekhez és azokat, akik pénzt bíztak rá, társul vette be az üzletekbe.

Eleinte nagyszerűen fizetett Freund Márkus. Mindez természetesen csak azért történt így, hogy a bizalom nagyobb legyen vele szemben. Az ügyes trükk sikerült. Messze földről hordták a pénzt a fiatalembernek és messze földön dícsérték az ügyességét, eszét, üzleti rátermettségét. Valósággal könyörögtek neki, hogy fogadja el a mindenholonnan feléje özönlő pénzeket. A szatmári valutaüzletfronton az volt az általános hit, hogy aki Freund Márkusra bizza a pénzt, az szerencsés ember, mert a fiatal Freund olyan ügyes, hogy mindenki kétszeresen, sőt háromszorosan kaphatja vissza a tőkéjét.

Mint utóbb kiderült, Freund Márkus levegő-üzleteket kötött. A folyton feléje özönlő pénzekből az egyik lyukat a másik után tömte be. Ha új pénzt kapott a kezéhez, azt arra használta fel, hogy

szétosztotta azok között, akik már régebben bízták rá a pénzüket és türelmetlenkedtek, hogy az üzlet lebonyolítása miért késik oly soká.

Egy szép napon Freund Márkus váratlanul eltűnt Érmihályfalváról. Egy levelet hagyott hátra a feleségének és a levélben bocsánatot kér, de bejelenti, hogy nem maradhat itt tovább, mert

a reá bízott pénzekkel nem tud elszámolni.

Altitólág szerencsétlen üzleteket kötött, amelyekre ráfizetett. Ezt azonban nem vallhatta be megbízóinak, mert egyszerűen szétfoszlott volna a legenda és egyszerre mindenki megrohanta és visszaskövetelte volna pénzt. Így tehát Freund Márkus jobbnak látta, ha angolosan és bucsu nélkül eltűnik az országból. Mint a nyomozás utólag megállapította, Freund Márkus Érmihályfalván autót bérelt és azzal a lengyel határ felé vitette magát.

Az eltűnés után megindult a kétségbeesett emberek egész raja Érmihályfalva felé. Kiderült, hogy Freund Márkus több mint hatmillió lejellel nem számolt el és ennyivel károsította meg üzletfeleit, akik három vármegyéből sorozódtak össze.

Természetesen igen sokan voltak a károsultak között olyanok is, akik nem mertek feljelentést tenni, mert attól tartottak, hogy valutaüzletről lévén szó, ők is bajba kerülnek. Ezek jobbnak látták, ha hallgatnak és négy fal között, egye-

Negyvenéven felülük nélkülözhetetlen a

„FLOREAL” hajregenerátor

Csalhatatlan szer ez a régi bevált hajviz. Nem festőszer. Biológiai folyamat adja vissza az egészséges és természetes hajszínt.

1 üveg ára 60 lej. — Kapható drogériákban, illatszertárakban.

Vezérképviselő: Drogueria „CENTRALA” Oradea.

— Ékszerlopás Szatmáron. Tudósítónk jelenti: Elisa Jonescu szatmári ovónő Kolozsváron tartózkodott. Tegnap érkezett haza és nagy megdöbbenésére lakását feltörve találta. A betörők negyven-ezer lej értékű ékszert loptak el az ovónő lakásáról. Érdekes, hogy a szekrényben levő több ezer lej készpénzt nem vették észre és bántatlanul hagyták.

— Vérhas és maláriajárvány Szatmármegyében. Szatmárról jelenti: A megye területén aggasztó mértékben felütötte a fejt a vérhas- és maláriajárvány. A hatóságok mindent elkövetnek, hogy a járvány terjedését megakadályozzák. A malária-járványt az elszaporodott szunyogok terjesztik.

tet ragyogásában. Egy munkás szobra csupa erő, az ember várta, hogy most csap le felhúzott kalapácsa. Lecsap mindarra, ami gyávaság és gyengeség. Csak csapjon öregem — mondtam és ámuló szemekkel kivittam a képek közé.

Az első teremben Glatz, Csók-, Edvi Illés-képek pompáztak és Karlovsky díszmagyaros férfiportréja. Különben a kép „anyagyszerűsége” káprázatos. Az órány mentegombok világoskék megpiros kövekkel úgy fityegnek, hogy oda kell nyulni, másképp nem hiszi el az ember. Kukán Géza portréja ennek pont az ellenkezője. Az arc és ruha tiz széles ecsetvonás. Nem tudom melyiket báluljam inkább. Magyar-Mannheimer képeiről csak úgy árad a szénaillat és Edvi Illés „tinója” faráról csurog a ganyél! Márton Ferenc szénrajzait feszíti szét a vitalitás és Aba-Novák „Kubikosok” c. képén elremit az izom tultengése és a szellem hiánya. Bizonyára ez volt célja is. Szüle néhány képen a fölényes, könyved technika vidámit és Fényes Adolf primitív képe biblikus hangulatba ringat. És a tehetséges fiatalok egész sora. Czencz aktja csábító, csendélete ujszerű. Minden kép előtt új öröm, új felfedezés.

★

És ez a művész ur milyen előzékeny és finom. Hosszan beszél a művészek helyzetéről, ez egy kicsit szomorú, de ő remél.

Hívom, igyunk meg egy pohár sört, ha már nem tudtam venni néhány képet.

Meghívásomat nem fogadja el, azt mondja, szereti, de nem akarja megszokni. Nem akarja megszokni, mert nincs mindig harmincöt fillér.

— Akinek a szív működése rendetlen, úgyisintén az, ainek a vérnyomás emelkedésének tünetei mutatkoznak, úgy érhet el erőlködés nélkül megfelelő könnyű székélést, ha reggel éhgyomorra egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet iszik.

dül keseregnek a pénzüik miatt, amelyet Freund Márkus elspekulált.

Bár Freund Márkust egész Európában körözték, két esztendeig semmi hír sem érkezett róla. Tegnap váratlanul szük-szavu távirat érkezett a szatmári rendőrségre. A távirat Pozsonyból kelt és a pozsonyi rendőrség azt jelenti benne, hogy Freund Márkust Pozsonyban elfogták. A szatmári rendőrség rögtön érintkezésbe lépett a minisztériummal és megindult a diplomáciai eljárás a nagystílű „üzletember” kiadatása iránt. Valószínű, hogy Freund Márkus a károsultak nagy örömeire rövidesen Szatmáron lesz és felélni fog arról a hatmillióról, amelyet annakidején magával vitt.

A pozsonyi rendőrség elfelejtette a táviratban jelezni, hogy pénzt találtak-e Freund Márkusnál és mennyit?

A hitelezők szempontjából pedig ez volna a legfontosabb.

Eppen ezért az üzletfelek valószínűleg közöltségen küldenek valakit Pozsonyba, hogy az még a kiadás alatt tanulmányozza a helyzetet és tegyen jelentést arról, hogy a hatmillióból mennyit lehet még megmenteni?

Küzdelem népiünk egészségeért

Dr. VENDE JÁNOS tanársegéd:

A nemi betegségek

okai, tünetei, kezelése, védekezés 60 Lej

Dr. FÖLDES LAJOS főorvos:

A női betegségekről

Megelőzés, védekezés Hasznos tudnivalók egészséges és beteg nőknek!

Ara 102 lej. — Kapható a

Brassói Lapok Könyvosztályában

Vidékire való szállításnál portót felszámítunk!

HIREK

GABOR ISTVAN:

MARGÓ

Két kiállítás

AZ EGYIK

Hans Johst és Gottfried Benan aláírásával német írók felhívása jelent meg a világ összes íróihoz. Hans Johst az elnöke, Gottfried Benan pedig az alelnöke annak a német irodalmi akadémiának, amelyik azt állítja, hogy a híres, több mint négyszáz éves porosz akadémia utódja. A nyilatkozat azzal kezdődik, hogy a német írók szövetsége bebizonyítani igyekszik, hogy a Londonban 1935 november 8-án megtartott irodalmi összejövetelen, azért vonultak vissza a Penklubtól, mert ez a klub felvett tagjai sorába „kommunista” írókat, másrészt tiszteletbeli tagjaivá nevezett ki olyan írókat is, akik nemrégiben ok nélkül elmenekültek Németországból.

Azokról az írókról van szó, akik az üldözés és fenyegetés elől menekültek a határokon túlra, mert elveik vagy vallásuk nem nyújtott garanciát életbenmaradásukhoz.

A mostani nyilatkozat viszont tagadja, mintha ezek az írók, művészek és tudósok menekülni kényszerültek volna, haraggal tagadják mindezt és gyűlölködő hazugságnak bélyegzik azok részéről, akik ok nélkül elmenekültek, rágalompropagandát indítottak hazájuk ellen.

És ez a merész tagadás nem is meglepő. Hans Johst és Gottfried Benan ismerős név, ahogy mondhatni a történelem távlatából előkerült újra. Két ismerős név, már egyszer szerepelt, mégpedig 1914-ben, olyan írók névsorában, akik egy nyilatkozatot adtak ki, amelyik a következőkkel kezdődött: Nem igaz, hogy Németország betört Belgiumba... Si fecisti — nega, mondták azok a kitudó rómaiak, de mindenestre más értelemben, mint évszázadok múlva ezek a germánok. Letagadni, ha valamit tétlén, igen, ez lett a germán vezényszó, az a vezényszó, amely dacára minden írói nyilatkozatnak, úgy száguldott végig a békés Belgiumon, hogy Louvain felnap alatt felegetve, évszázados műremekeket, kincseket és festményeket pillanatok alatt perzselte semmivé. Amíg Benan és Johst urak nyilatkoztak, addig Brüsszel polgármestere, Adolf Max könnyező szemekkel ragasztotta ki a plakátot a Grand Place-on, amit átadtak Brüsszellel együtt a teuton iramnak, mert a belgák látva, hogy mindennek vége ugys, legalább műemlékeiket akarták menteni, legalább Madon festményeit akarták sörteletlenül megővni, ha már a haza ugys elveszett.

Érdekes a nyilatkozat másik része:

„Semmi történelmi szerepe nem lehet annak a világrésznek, ahol a haza fogalma, mint erkölcsi örökség és mint szentség nem válik uralkodó eszmévé.”

A nyilatkozat ezen része a franciákra céloz, akik hajlékot adtak a német hazatérőknél. És ez a célzás is kétségtelenül érdekes, hogy éppen a németek adnak hazafini leckeit, azok a németek, akiknél talán a legkétségtelenebb fejlődött ki az összes népek között a nemzetiségi érzés és talán éppen azért olyan erős még mindig.

A franciáknak ad tanácsot Németország akkor, amikor a középkeleten Európa nyugati országai között éppen a franciák voltak azok legelső sorban, akik nemzeti öntudatukra ébredve, már a 12. században a Roland ének hőst, az „édes Franciaországgal” az ajkán küldik a másvilágra. Vagy három századdal később Jeanne d'Arc, aki ugyancsak ennek az érzésnek áldozza fel magát.

És ugyanakkor, amikor a német császárok mondhatni, mindenkor úgy uralkodtak, mint az utolsó római császárok a kereszténység fölött, a franciák példát akartak adni a világnak, nemcsak forradalmi harcaikban, de első Napoleon harcaiban is, akinek nemcsak határainak bővítése volt a célja, de a szomszéd népek boldogsága és tyrannusai alól való felszabadítása is.

Néhány francia lap karöltve erősen visszautasítja a német leckeadást, kijelentve, tudják jól, hogy mennyire nem voltak kényszerítve az írók arra, hogy elmeneküljenek Németországból.

A MASIK

Az érdekes különben az, hogy néhány nappal a Johsték nyilatkozata után egy másik kiállítás jelent meg. A kiállítás Lud-

— Tordamegyei hírek. Tudósítónk jelenti: A Torda—abrudbányai vasuti vonalon súlyos szerencsétlenség történt. A Tordáról jövő személyvonat elgázolta Napau Lina 73 éves topánfalvi öregasszonyt. A szerencsétlenségért senkit sem terhel felelősség, mert a mozdonyvezető idejében leadta a jelzést, de az öregasszony, aki süket és gyengeelméjű volt, azt nem hallhatta. A szerencsétlen öregasszony azonnal szörnyethalt. — Hallatlan merész módon törtek be fényes nappal egy tordai lakásba. A város egyik legforgalmasabb pontján szombaton délelőtt Bogdán János birtokos lakásába, a háziak távolléte alatt, eddig még ismeretlen tettesek behatoltak oly módon, hogy az elrejtett lakáskulcsot megtalálták s azzal az ajtót kinyitva, bejutottak és a lezárt szekrényeket felfeszítve, 3000 lejnyi készpénzt elloptak s aztán nyomtalanul eltűntek. — A rendőrség nyomozza a betörőket. — A rendőrség a napokban letartóztatta Miklós Gergely 24 éves, alsósófalvi illetőségű egyént, aki a husvét ünnepek alatt dr. Aszlányi Andor házából elloptott különböző tárgyakat, mintegy 4000 lej értékben. A tolvaj a kapun keresztül mászott be az udvarra, ahol a lakás egyik ajtaját felfeszítve jutott be. Könnyű volt a munkája, mert másfél éven keresztül alkalmazottja volt a károsultnak s így a viszonyokat alaposan ismerte. A tolvajt kihallgatása után átadták az ügyészségnek. — Ismeretlen tettesek, a ház

udvari ablakát befestítve, bemásztak Szász József férjiszabó műhelyébe és onnan több ruhát és szöveteket közel 10.000 lej értékben elloptak. A rendőrség nyomozza a tetteseket s értesülésünk szerint, azoknak már a nyomában is vannak. — A sinfalvai rombolások legutóbbi főtárgyalásáról hiányzó 9 vádlott bünpörében a főtárgyalás f. hó 14-re volt kitűzve, de egy vádlott meg nem jelenése miatt a törvényszék a tárgyalást megint elhalasztotta ez év július 9-ére. — Torda város 1934—35. évi költségvetését, melynek végösszege 3 millió lejjel kevesebb a tavalyinál, az illetékes minisztérium jóváhagyta. A költségvetés erre az évre 24 millió 353.012 lej, 11 százalékkal kevesebb a tavalyinál. A csökkentést úgy lehetett elérni, hogy a városnak sikerült adósságainak egy részét törleszteni. A város a jövőben is azon igyekszik, hogy a megkezdett törlesztéseket tovább folytassa, mert minden teherkönnyítés után a város többet áldozhat szépség- és jó-tékonyasági célokra. Az új költségvetésben a többek között elő van irányozva: egy modern öntözőkocsira 500.000 lej, sportpálya létesítésére 100.000 lej, sósfürdő fejlesztésére 200.000 lej, parkok rendbentartására 60.000 lej, stb. Örömmel kell megállapítanunk, hogy Torda város új költségvetését a mai körülményekhez képest, a város fejlesztése és rendbentartása szempontjából, nagyon ügyesen és ötletesen dolgozták ki.

Fegyverkezések májusán

Oh, jer szivecském, jer velem,
tündéri séta lesz...
Puska cripel a réteken
s gázocská lengedez!

Május van, édes, hallga csak,
propeller döngöcsél...
Tarka bombák szállonganak,
szabadban lenni kéj...!

A fűben „gyilkok” siklanak,
a harcmező de klassz,
fent csicsergő gépmadarak,
bűbajos vagy tavasz!!

Öltsd fel gázmaszkodat, cicám,
hisz' tetszel benne rém!
Milyen parfümöd van? Cíán?
Bódultan érzem én...

Oh, drágám, kukkants szerteszt,
édes itt, mint a méz...
Az ember elveszti esztét,
ha e szép tájra néz!!

Stramm sirok, guszta drótsövény,
nahát, milyen cukik...!
Vigyázz, babám, fejjük tövén
a láb könnyen bukik!!

A nap is lassan elvonul,
belénkfullad a szó,
a világnak most alkonyul,
sötét lesz, jaj de jó...!!

Körül bíborban ég az ég,
szívünk így nem bus ám,
ezerkilenczázharminnégy
észtlontó májusán!!

Nemes Ferenc

ABLAK

— A tábla is helybenhagyta Kajaba László büntetését. Nagyváradról jelenti: A nagyváradi tábla szerdán foglalkozott Kajaba László mezőtelegi lelkész ügyével, akit a törvényszék államellenes kijelentésekért 3 hónapra elzárásra és 50 ezer lej pénzbüntetésre ítelt. A vád szerint a lelkész az elmúlt évben, Magyarországról hazajövet, ittas állapotban államellenes kijelentéseket tett a bihari püspöki határállomáson. A törvényszék nem vett figyelembe semmi mentőköri-ményt s a fenti súlyos ítéletet hozta, a melyet most a tábla is helybenhagyott.

— Marosludasi hírek. Tudósítónk jelenti: Kutyafalva közelében egy teherautó teljes sebességgel nekirehant az országúton haladó juhnyájának és ötven állatot elgázolt. A pásztrok távol voltak és az átszáguldó gépkocsi számát senki sem látta. A csendőrség az ügyben bevezette a nyomozást. — Szászlekenye községben, ismeretlen okból, kigyulladt egy csűr. A hatalmas szél következtében néhány pillanat alatt lángot fogott a környéken még két ház és három csűr. A falu tűzoltósága elégtelenek bizonyult a tűz lokalizálására, mire a környék többi községéből hívtak segítséget. A hatalmas tüzzel megbirkózni csak akkor tudtak, amikor megérkezett a beszercei tűzoltóság is, jól felszerelt tűzoltó-készülékekkel. Hosszas fáradozás után sikerült megmenteni a falut, öt csűr és három ház kivételével. — A borgói hegyekben az erdőtüz, minden sánc-huzás dacára, tovább pusztít. A tűz állítólag gyújtogatásból eredt, amelyre okot a „Caps” erdőkvívágási tilalma adott.

— Felgyújtotta hűtlen szerelmese házát. Nagyváradról jelenti tudósítónk: Az ügyészség elrendelte a sonkolyos községi Misiu Flora leány letartóztatását, gyújtogatás miatt. A leány volt szerelmese

házát gyújtotta fel az alatt az idő alatt, a míg a hűtlen legény, Márk György, vetélytársnőjével a mennyegzői lakomát ülte. Misiu Flora elkeseredésében botrányt csapott az esküvőn is, de a jelen levő csendőrök azonban elvezették onnan. Ez aztán még jobban elkeserítette s miután más lehetősége bosszúra nem volt, felgyújtotta Márk György házát. Érdekes, hogy a szerelemföltésből gyújtogatóvá lett leány tettét sem a falu, sem a csendőrök nem tartották nagy bűnnek. Misiu Flora-t a csendőrök szabadon hagyták mindaddig, amíg az ügyészség a kapott jelentés alapján külön is nem intézkedett a letartóztatásról.

— Nagyvárad hírek. Tudósítónk jelenti: Az adóboncsolás vádjá alatt letartóztatott Simon Gábor és Giese Demeter tisztviselőket a törvényszéki vádtanács 10—10 ezer lejes biztosíték ellenében szabadlábra helyezte. — A nagyvárad ügyészség fogházába bezárították két vaskohi asszonyt, Triff Saveta és Candrea Savetat. Triff Saveta előbb önmagán és leányán, azután pedig Candrea Savetán követelt el magzatelhajtást.

— A vörös főkönyv. Irta: Frank L. Packard. A detektívregény és romantikus regény elemei vegyülnek valami egészen különös, felejtethetetlen izmel ebben az eredeti elgondolású, érdekes regényben. Egy fiatalember, aki alighogy New-yorkba érkezett, furcsa felhívásokat kap a napilapok hirdetési közt apjának egy régi adó-sától. Furcsa kis öregember ez, aki nagy vörös főkönyvben tartja számon életének nagy „tartozik” s „követel” rovatait. Ez az orchideás leány, akit olyan megdöbbentő helyzetben ismerünk meg a titokzatos házban és aki olyan furcsa módon viselkedik: eltűnik azonnal, ha kérdezni akarják, ahol azonban életveszély fe-

vári családból származik, tehát nemes ember. Mint frontiszt harcolta végig a németek oldalán a világháborút, több ki-tüntetése van. A „Háború” című könyvében a háborúk környűségének legob-jektivebb képét adta. A Harmadik Biro-dalomban ezért tartóztatták le és ezért ítelték el két és fél évi börtönre.

Az egész világ háborúskönyv írói egy-ségesen tiltakoznak ez ellen az önkényes elítéltetés ellen, tolmácsolva a kulturvi-lág felháborodását és követelik azonnali szabadonbocsátását.

Két kiállítás, két nyilatkozat, úgy áll egymás mellett olyan tisztán és olyan felháborítóan, hogy talán még megjegyzés sem szükséges hozzá.

Mae West
világsikert aratott filmje:

NEM VAGYOK ANGYAL

Csak felnőtteknek!

A
Capitol Mozgóban

május 23-án, 24- és 25-én.

Csak este 9 órakor.

Délután 5 és 7 órakor matiné-
helyárakkal (10 és 15 lej)

Greta Garbo

legnagyobb filmalkítása, a

Grand Hotel

nyezet, ott rögtön megjelenik. Maga az orchideás leány, mint mesebeli tündér, mind titokzatosabb lesz és már-már végleg eltűnni látszik az ifjú szemek elől, aki kész megvívni érte a hétfeji sárkánnyal is... Az utolsó erőpróba után azonban feltárla a mult legutolsó, titkos rekesze is és a megoldás romantikus bűbája, valósággal elkápráztatja az olvasót. A Palladisonak ez a legújabb Egypengős Regénye kapható a Brassói Lapok könyvosztályában, Brassó, Kapu-utca 56—58., az udvarban.

★ Hölgyeim! Külföldi tanulmányutamról visszaérkeztem és nb. vevőimnek a legújabb külföldi fűzőmodellekkel rendelkezésre állok. Goldstein B. fűzőszalon, Brassó, volt Kolostor-utca 7.

— Gyermekegyháziak. Kolozsvárról jelenti: Fejérd kolozsmegyei községben Jacob Florica 2 éves kislány szülei távollétében játszódozás közben a vizeses-börbe esett és megfulladt. Mint később megállapították, a dézsában mindössze tíz liter víz volt. — Kedden délután fél hat órakor a kolozsvári Bartha Miklós utcában Molnár Ilonka öt éves kisleány, egy közeledő luxusautó sofforjének figyelméztető tülkölése ellenére is átszaladt az uttesten. A gépkocsi elütötte. Súlyos fejsérüléssel szállították a mentők a klinikára. A sofför ellen az eljárás megindult.

★ Harmincéves találkozó. Felkérem mind-azokat az osztálytársaimat, akik 1904-ben a brassói felső kereskedelmi iskolában érettségiztek, hogy június hó 29-én, 30-án és július 1-én tartandó találkozóikon megjelenni szíveskedjenek. Válaszok Aronsohn Arnold, Braşov, Str. Scăldătoarei No. 3. küldendők.

„Indrofilm” néven hazai filmvállalat alakul

Bukarest, május 24.

Közlöttük annakidején Mavrodi alminiszternek a romániai filmkérdésről tett nyilatkozatát. Ezzel kapcsolatban most igen érdekes hírt közöl az egyik bukaresti lap, mely úgy tudja, hogy a miniszter elképzelése már a közeljövőben valóra válik.

Allami támogatással filmvállalat létesül, melynek „Indrofilm” lesz a neve. Hazai filmek gyártására és idegen filmek átszinkronizálására fog berendezkedni.

Igazgatóságában nagyrészt írók és publicisták foglalnának helyet. Vezérigazgatója előreláthatólag Pillat Jon, az ismert-névi író, jelenleg a kamara alelnöke lesz.

Fontos könyvkiadás 40 éven
teljes férfiák számára!

A prostatamegnagyobbodás

lényege, jelei és gyógyítása

Irta: Dr. Goldner Viktor urológus főorvos.

Fontos minden férfi számára, aki a rend-kívül elterjedt betegségben szenved, s bajára útmutatást és biztos gyógyulást akar nyerni. A mű stílusa világos és mindenki számára könnyen érthető.

Ára 102.— LEI. — Kapható a

Brassói Lapok Könyvosztályában
Brassó, Kapu-utca 56—58., az udvarban.

A békeapostol

Nincs ember, aki ne ismerné. Nyeszeti, csámpásrataposott chaplin-bakancsaival, rongyos halina-nadrágjával és ódiótu kaizerkabátjával hozzátartozik az utca vasárnapi képéhez.

A kaizerkabát tele van aggatva kitüntetésekkel. A háborús német baskeresztől kezdve dívtól kiment strasszos cipőcsat-tig mindent meg lehet találni rajta.

Ő a szigeti békeapostol.

A többi apostoloktól abban különbözik, hogy nem hivatalos és a kenyerét nem apostoli minőségben keresi. Ő csak vasárnap és más ünnepeken terjeszti eszméit a nép körében. Hétköznapra van becsületes foglalkozása is: béres és tehénpásztor egy gazdálkodónál.

De vasárnap előkerül a ládából a horpadt cilinder és a kifényesedett kaizer: a békeapostol elindul a városba, hogy hirdesse az Igét.

A vásott utcagyerekek csintalanok, az emberek pedig mosolyognak ha látják, de nem azért mert bolond, hanem mert békét hirdet.

Azt már megtanulták, hogy a bolondot nem szabad kinevetni.

Ebben a korban éppen a gyengeelméjűek csinálták a legnagyobb karriert.

De természetesen nem azzal, hogy békét hirdetnek.

Sőt ellenkezőleg.

Mert ez a furcsa, groteszk alak a szigeti utcákon nem azért bolond, mert békeapostol, hanem azért békeapostol, mert bolond.

Hiába is próbálják neki magyarázni, hogy azokkal a jelszavakkal, amiket hirdet, ma nem lehet semmire menni. A béke ma már nem cikk, amin keresni lehet, hanem bölbi, értéktelen üres frázis, amit hiába is próbálnak forgalomba hozni a Népszövetségtől kezdve a leszerelési konferenciáig: nem kell a fenének sem.

A békeapostol, úgy látszik, nem veszi észre, hogy napról-napra keresőbb utcagyerekek szalad utána és egyre kevesebb ember mosolyog rajta.

Már alig vannak, akik észreveszik.

Az a sok mese a békéről, a megértésről, a szeretetről kezd már igazán unalmas lenni.

Pedig milyen könnyű volna újra népszerű lenni. Csak fordítani kellene egyet azon a köpenyegnek használt ütött-kopott, kifényesedett kaizerkabátot.

És a béke helyett tessék inkább a demokrácia csödjéről, a diktatúrák létjogosultságáról, nemzeti türelmellenségről és kisebbségek jogfosztásáról szónokolni.

Tankok, gázháború, gyorstűzelő gépfegyverek, messzehordó ágyúk, bacillus-bombák, rohamcsapatok és koncentrációs tábor sem rossz.

Az antiszemita eszméről semmi körülmények között sem szabad megfeledkeznie.

A szigeti békeapostol ma még csak béres és tehénpásztor.

De ha szót fogad, sokra viheti.

Visszahelyezik állásukba a betegségyező pénztár elbocsátott kisebbségi tisztviselőit

Már idestova egy éve annak, hogy a helybeli betegségyező pénztár három tisztviselőjét, Stern Saroltát, Nádler Lipót és Nagy Pált — mindhárom kisebbségiek — minden jogos indok nélkül egyik napról a másikra elbocsátották állásukból.

A három tisztviselő közigazgatási pert indított meg az illetékes nagyváradi ítéltáblánál, amelynek során kérték az elbocsátásra vonatkozó miniszteri rendelet hatálytalanságát.

Az ítéltábla a három kisebbségi tisztviselő ügyében most hozta meg a döntést és pedig Stern Saroltát állásába visszahelyezte, míg Nádler Lipót és Nagy Pál ügyében a bizonyítás kiegészítését rendelte el. Amennyiben ezek igazolják, hogy már 1921-ben a betegségyező pénztár szolgáltatásban állottak, úgy ők is visszanyerik régi állásukat.

Tanulékony a szigeti hitközség

Valami nem volt rendben a választási urnák körül?

Megfellebbezték az ortodox hitközségi választási

Néhány héttel ezelőtt zajlott le a helybeli ortodox hitközség választása, amelynek eredményeképpen ismét Joszovits Lipót került be — döntő fölényrel — az elnöki székbe.

A választás ellen Semmel Sándor, Glück Lázár, Fried Dezső, Ablakos Bernát és Leichter Márton fellebbezést adtak be Moys Gyula törvényszéki elnökhöz és kérték a választás megsemmisítését és új választás kiírását.

A fellebbezés szerint az ortodox hitközség mai szervezete jogi szempontokból kifogásolható, mert nem tett eleget a jogi személyekről szóló törvény rendelkezéseinek. A kultuszminisztérium ugyanis annakidején nem hagyta jóvá a hitközség módosított alapszabályait és mindaddig, amíg ez a kérdés nincs rendezve, választások nem tarthatók.

Ezenkívül még több sérelmet is felsorol a fellebbezés. Az alapszabályok értelmében azok a szegények, akik a hitközségtől támogatást kapnak, nem sza-

vazhatnak és ennek ellenére a választói névjegyzékből hatszáz szegény helyett, akiket a hitközség anyagilag támogat, mindössze csak 135-öt töröltek, míg a többieket szavazni engedték. Ugyancsak nem szavazhattak volna azok sem, akik tisztviselői minőségben fizetést kapnak a hitközségtől, mégis Stein Chaim Vigder és Stauber Herman leszávaztak.

A választási elnök udvarán — a fellebbezés szerint — pénzt osztogattak szét azok között a szavazók között, akik becsületszavukra megígérték, hogy Joszovits Lipótra szavaznak. A pénzeket Berkovits Dávid és Katz Májor osztogatták.

A szavazóhelyiségben két urna volt felállítva és az ellenzéki szavazók csak a második urnánál szavazhattak.

Ugy emlékszünk, hogy ez az urnatrükk nem saját ötlete a hitközségnek.

Vajjon hol tanulhatták?

A fellebbezés sorsa fölött egyébként még nem döntött a törvényszék.

Melyik az igazi és melyik a valódi nemzeti-parasztpárt?

Dr. Lázár Illés és híveit ellenfelei kizárik a megyei párttagozataiból

Egy kis helyiérdekű politika

A nemzeti-parasztpárt berkeiben folyó személyi harc döntő fordulathoz érkezett. A Lázár Illéstől összehívott pártgyűlést a megyei tagozat vezetősége nem volt hajlandó törvényesnek elismerni és a régi elnök, Anderco Cuza Sándor által, az elmúlt napokban összehívott és önmagát „hivatalos”-nak nyilvánított pártgyűlést dr. Lázár Illés akcióját fegyvelemsértésnek minősítette és ezért úgy Lázár Illést, mint híveit kizárta a pártból.

A kizárt párthívek névsora a következő: dr. Lázár Illés, dr. Lázár László, dr. Ilea László, dr. Dermer Jakab, dr. Junger Imre, Bärzu János, Lengyel Péter, Mihali Demeter, Rednic János és Hotea volt szenátor.

Máramarosban tehát az a helyzet, hogy a nemzeti-parasztpártnak két tagozata is van, az egyik dr. Lázár Illés vezetésével, míg a másiknak az élén Anderco Cuza Sándor és dr. Pop Zsigmond áll. Hogy a kettő közül melyik az igazi és melyik a valódi, azt egyelőre nehéz eldönteni.

Az Anderco Cuza Sándor által irányított párttagozat egyébként „Maramuresul” cím alatt az elmúlt héten lapot adott ki, amely hivatalos nyilatkozatban számol be Lázár Illés kizáratásáról és ezzel kapcsolatban — anélkül, hogy bővebb magyarázatot adna — megállapítja, hogy

Lázár Illés jóhiszeműségét egyesek „gangster-módra” kihasználták és ez idezte elő azokat az eseményeket, amelyek a kizáratást előidézték. A nyilatkozat őszinte sajnálatát fejezi ki végül, hogy ennek így kellett történnie, azonban a párt érdekei ezt így kívánják meg. Ugyancsak hivatalos közlemény jelenti be dr. Lupu máramarosi híveinek is a nemzeti-parasztpárt itteni tagozatába történt beolvadását.

Érdekes eseménye még a helyiérdekű politikanak az is, hogy dr. Jaga Gábor frakciója, élén Biltiu Dancussal és dr. Kindris Lászlóval, újból beléptek a nemzeti-parasztpártnak Anderco Cuza által irányított szárnyába. Jugáék — mint ismeretes — még évekket ezelőtt léptek ki a pártból, éppen Lázár Illéssel kapcsolatos személyi kérdések miatt.

Máramarosban tehát a nemzeti-parasztpárt egysége személyi kérdések miatt borul fel, ami jellemző a párt eddigi működésére.

Kormányzásuk idején is semmi mással nem voltak elfoglalva a vezetők, mint a saját személyes ügyeikkel és arra már nem jutott idő, hogy Máramaros érdekében is kifejtessenek valami tevékenységet. Az ellenzéki sors most még kevésbé alkalmas arra, hogy az ellentétek megoldódjanak.

Hihetetlen bár, de mégis

Köztisztasági vállalata is lesz ezután Máramarosszigetnek

A derék polgárnak igazán nincs oka panaszra: Máramarossziget rövid idő alatt igazi nagyváros lett.

Valósággal tobzódunk már a nagyvárosiaságban.

Van két mozink és a versengés miatt mind a kettőben jó filmeket játszanak.

Van két klubunk, mind a kettőben valósággal elhalmozák a tagokat a különféle figyelemességekkel, ugyancsak a „konkurrencia” miatt.

Van egy nyári kerthelyiségünk kabaréműsorral, valódi világvárosi variété-számokkal és valódi ledér nőkkel.

Van egy bridzs-egyletünk, ingyenes bridzstanfolyammal.

Van egy pénzügyigazgatóságunk, két pénzügyigazgatóval és egy minden igénynek megfelelő és dusan felszerelt butorraktárral.

Van két szenzációs jazz-band, a legújabb slágerekkel.

Van tangóink, biginünk és rumbánk.

Van egy rendőrségi fogdánk, hat darab va-

lód német politikai menekülttel.

Van négy futbalcsapatunk, egy sportpályánk több év óta épülő tribünnel.

Van egy nyári szinkörünk, amelyben — bár kissé valószínűtlenül hangzik, de mégis így van — nyáron színiesőzéseket tartanak és nem adják ki mozhelyiségnek.

A városnál a polgármesteren kívül van három alpolgármesterünk, azzal az indoklással, hogy kettő kevés volna Máramarosszigetnek, négy viszont már sok.

Van egy nemzetközi strandfürdők a Tiszán, ahol román és cseh állampolgárok hűsülnek egymás mellett a folyó vizében, két, kisanant-beli állam polgáraihoz illő békességben.

Az Izán most készülnek óriási többeigéres-sel uszodát építeni. A viznek egy részét elkerítik egy deszkaépítménnyel, amely természetesen bent lesz a vízben.

A strandoló közönség pedig „kint lesz vele a vízből”.

Egyszóval van éjszakai életünk és egyesek szerint, ami itt nappal végbemegy, azt is lehet egy kis jóakarattal életnek nevezni, vannak kulturális intézményeink, van számos nő-, leány- és legényegyletünk, dalárdánk, van közgazdaságunk, vannak viszonyaink, flörtjeink, pletykáink, rágalmaink, van szerelem, bánat, csalódás, remény, közéleti ferdeség, panama és szenny.

Köztisztasági vállalat azonban még nem volt és még nincs.

De lesz. Éppen most létesül.

A helyi sajtó vezetőhelyen foglalkozik az eseménnyel és teljes mértékben felismeri azt a befolyást, amelyet ez az új vállalat a jövő kialakulására gyakorolhat.

Méltányolja ennek az új üzleti vállalkozásnak a horderejét és a szeméthyorderejét.

Megállapítja az eseménnyel kapcsolatosan, hogy a szeméthyordás a „konszolidáció” egyik hathatós tényezője és ezen a révén kétségtelenül tisztulni kezd a távoli jövő horizontja.

Ez a horizonttisztogatás az első munkája ennek az új vállalatnak, amely mérsékelt díjszabás mellett, zárt kocsiokban fogja az egyes háztól naponta elszállítani a szemetet.

Nem lehet, de nem is szabad lebecsülni azt sem, hogy a köztisztasági vállalat ki fogja szorítani a forgalomból azokat a lóval vontatott hordós szekereket, amelyek eddig elkerülhetetlen velejárói voltak a vidéki kisvárosok pecegödörtisztításának és amelyeknek utiránya — éppen azért, mert a hordók nem voltak tökéletesen zártak, — még napok múltán is felismerhető volt.

Ezt a munkát a jövőben a követelményeknek megfelelő és motoros szivattyúval ellátott hordós gépkocsi fogja végezni, ugyancsak mérsékelt díjazás mellett.

Ez a most beszerzendő gépkocsi a modern technikának valóságos csodája lesz.

Bár nem szabad szem elől tévesztetni, hogy a technika megüli a poézist.

És így nem lesznek többé szagosak az utcák, merre, merre, merre járunk...

Válaszbélyeg mellékelendő

(Máramarosszigeti igaz történet)

Egy jó ötlettel még mindig lehet keresni.

Az ismert máramarosszigeti szeládon, akit főleg a vallásosabb érzelűtől zsidó lányok anyák tartanak nyilván, hetek óta „pillanatnyi” pénz-zavarban volt.

A fiatalember, miután többször ismételve meggyőződött a helybeli hitelélet teljes kilátástalansága felől, tökéje megmaradt ronszaiból a következő szövegű apróhirdetést adta fel egy napilapba:

„Jócsaládból való vallásos fiatalember, biztos egzisztenciával, érdekmentes szerelmi házasságot kötne. Csak jelentéktelen hozományra reflektál. Érdeklődők közöljék személyi adataikat és esetleg fényképet is, de okvetlenül nem muszáj. Jellege: Szerelemből és nem Csehszlovákiából. Válaszbélyeg feltétlenül mellékelendő.”

Az ötlet kitűnően bevált: a fiatalember első nap már nyolcszáz lej értékű válaszbélyeget kapott.

Vichy-Etat termékei

Vichy-Etat só
Vichy-Etat pasztillák
Vichy-Etat tabletták

Az ásványvizből kivont természetes só alkalikus készítésére. 2-3 pasztilla étkezés után megkönnyíti az emésztést. Az emésztés elősegítésére szolgáló szikviz elkészítésére.

Ovakodjunk az utánzatoktól és hamisítványoktól!

Vezérképviselő: Philippe Finkelstein, București, Str. Câmpineanu 20.

K Ö Z G A Z D A S Á G

Assan kereskedelemügyi miniszter a kereskedők és iparosok adójának mérséklését ígerte Marosvásárhelyen

Tiltakozó emlékiratot nyújtottak át a miniszternek a marosvásárhelyi kamara elcsatolása ügyében

Marosvásárhely, május 24.

A román iparosok országos kongresszusán Assan kereskedelemügyi és Lepadatu erdélyi miniszter is megjelent. A kongresszuson a gazdasági viszonyok megromlását ezuttal is a kisebbségek rovására írták és a szónokok többször élesen kirohantak az erdélyi kisebbségek ellen.

Assan kereskedelemügyi miniszter tiszteletére délből a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara vezetősége kisebb összejövettel rendezett, amelyen a kamara vezetősége több ügyben kérte ki a miniszter közbenjárását és véleményét.

Caprucian Melinte iparkamarai elnök, Bürger Albert kormánybiztos, dr. Biró József, a marosvásárhelyi kamara főtitkára, Benkő László alelnök és Rosenfeld Jenő időközi-bizottsági tag szűkebbkörű megbeszélést folytatott Assan miniszterrel, aki igen érdekes nyilatkozatot tett az aktuális ügyekről.

Elsősorban természetesen a kamara legújabb sérelméről. Háromszékmegye elcsatolásáról volt szó, amelyet, mint ismeretes, a brassói kamarához csatoltak.

Azóta a háromszékmegyei gazdasági érdekképviseletek gyűléseiken egyöntetűen tiltakoztak az elcsatolás ellen, kifejezést adva annak, hogy pár évvel ezelőtt már igen szomorú tapasztalataik voltak a brassói kamarát illetőleg, amikor néhány hónapig próbából oda voltak csatolva.

Az erre vonatkozó igen éles emlékiratot, amelyet Háromszékmegye küldött a marosvásárhelyi kamarának, a kamara vezetősége másolatban át is nyújtott a miniszternek.

Ugyancsak megmutatták a miniszternek a kisküküllőmegyei gazdasági érdekképviseletek azon memorandumát is, amelyben azok az új átszervezés kapcsán inkább a marosvásárhelyi, mint a nagy-szebeni kamarához akarnak csatlakozni.

Assan miniszter végighallgatta az előterjesztéseket a kamara sérelmeinek ügyében és megígérte, hogy áttanulmányozva a kérdést, a kamara érdekében fog dönteni.

A vezetőség egyik tagja ezután a régi kormányzatok alatt ismeretes segélyeket említette fel, amelyeket részben természetben, részben készpénzben folyósítottak a megszorult kereskedőknek és iparosoknak az iparkamara részéről.

Ugyancsak megemlítette a kamara vezetősége az is, hogy az összes erdélyi kamarák igen nagy sérelme az új iparkamarai törvény azon pontja, amely előírja, hogy a kamarai választójogosultsággal csak a cégjegyzett iparosok és kereskedők bírnak.

Ilyenformán az eddigi választók több mint felének választói jogosultsága megszűnt.

— fejtette ki a kamarai vezetőség egyik tagja, mert az ipari törvények szerint a kisiparosoknak nem kell magukat cégjegyeztetni.

Ezt a kérdést még az ipari törvény végrehajtási utasításának közlése előtt fogja a miniszter kérésére egy tanulmányban ismertetni a marosvásárhelyi kamara vezetősége, amellyel Assan miniszter érdemében foglalkozni is fog.

Ugyancsak kifejtették Assan miniszternek azt is, hogy a magas vámok mérséklését annál inkább is elvárja az erdélyi kereskedőtársadalom, mert a kontingentálási rendelet már magával hozza egy árudömping megakadályozását, úgy hogy

a vámok mérséklése nem árudömpinget, hanem az általános gazdasági viszonyok fellendülését hozná magával.

Szó volt természetesen az erdélyi horribilis adókról is, amelyekre vonatkozólag szemléltető példákat nyújtottak át Assan miniszternek, aki az adókérdésre

vonatkozólag igen figyelemreméltó kijelentéseket tett.

— Izenem az erdélyi kereskedőknek és iparosoknak — mondotta — hogy a kormány leghatározottabb intenciója fokozatosan mérsékelni az erdélyi adókat.

Az új adókulcsok már mérsékeltébbek és ezután az adóalapok kellő leszállítására is sor fog kerülni.

Ezzel a megnyugtató nyilatkozattal fejeződött be a marosvásárhelyi miniszterjárás.

A Wickers-cég közreműködésével fegyvergyárat állítanak fel Resicán

Temesvár, május 24

A Wickers angol fegyvergyár vezérigazgatója a napokban Resicán tartózkodott, ahol egy román fegyvergyár létesítéséről tárgyalt a Resica igazgatóságával. A fegyvergyár alapítására vonatkozó tárgyalások eredményesen fejeződtek be és a Wickers-cég közreműködésével rövidesen megkezdik a gyár felállítását.

Aláírták a román—magyar kereskedelmi egyezményt

Bukarest, május 24

Fővárosi jelentés szerint, kedd délután aláírták az új román—magyar kereskedelmi egyezményt, melynek érvénye egy év és 1935 március 31-én jár le.

A két ország közötti megállapodás a Romániából Magyarországra irányított fa és petróleumkivitelt, valamint a Magyarországból Romániába szállított ipari termékekre vonatkozik.

Áru- és pénzpiac

Brassó, május 24.

VALUTÁK

Nemzeti Bank árfolyama:
Svájci frank 32.30—32.70.
Osztrák schilling 23.52.
Csehekrona 4.16.
Pengő 29.24.
Dollár 99.125—109.125.
Fontsterling 508—518.
Lira 850—875.
Márka 39.30—40.30.

TEMESVÁRI TŐZSDE

Temesi buza 440.
Torontáli buza 450—460.
Tengeri 230.
Árpa 260.
Zab 280.
Napraforgómag 350—360.
Tökmag 750—760.

A piac teljesen bizonytalan, mert a Bácság egyes részéből teljesen eltérő terméskilátásokat jelentenek.

Csikágó, május 24.

ZÁRLAT:

Buza: Lányha irányzat. Május 90.12—90.12, július 88.50—88.75, szeptember 89.50—89.62.

Kukorica: Lányha irányzat Május 49.25 július 51.62, szeptember 53.

Zab: Szilárd irányzat. Május 35, július 35.87, szeptember 36.12.

Rozs: Szilárd irányzat. Május 55.25, július 56.75, szeptember 58.75.

Winnipeg, május 24.

ZÁRLAT

Buza: Szilárd irányzat. Május 69.25, július 70.25, október 72.12.

Árpa: Május 36.62, július 37.75, október 39.62.

(Nagyvárad) A nagyváradai piacon a megismétlődő esőzések következtében a terményárak zuhanni kezdtek. A heti-

piac az alábbi áralakulások voltak: buza 400—440, rozs 300—320, árpa 250—280, zab 280—300, tengeri 170—240, lucerna 120—140, szalma 30—40.

Vetéshelyzet világszeri

Romániában az ország számos részében bekövetkezett igen kiadós esők ellenére félt, hogy a rendkívül hosszú ideig tartó nagy szárazság helyrehozhatatlan károkat okozott. Az alsó Duna-völgyben a vetések 40 százaléka, különösen a buza és a tengeri elpusztultnak tekinthető. Az árpavetések tulnyomó részét is elvesztettek tartják.

Az Egyesült Államokban az utolsó napokban hűvösebb időt jelentettek. Kiadós esők voltak Nyugat-Oklahamában, nagy kiterjedésű esők pedig Kansasban, amely utóbbinak más őszi buzatermő vidékekre való elterjedésére lehet számítani. A terméskilátások általában mérsékelttel javultak. A helyzettől még igen komoly a tavaszi vetéssel bíró vidékeken, bár innen is jelentettek esőt Észak-Dakota és az északnyugati államok kivételével. A hőmérséklet alacsonyabb. Sokhelyütt attól félnek, hogy a multheti nagy porviharok a fiatal vetésekben igen nagy károkat okoztak.

Kanadában a levegő lehűlt és némi cső is volt, amely a vetéseket kissé megjavította. A helyzet azonban Dél-Saskatchewanban még mindig aggasztó, ahol a porviharok sok kárt okoztak. Sokhelyütt a sáskák kezdtek meg pusztító munkájukat.

Angliában és Írországban az idő nyugtalan volt a középső és északi vidékeken. Az elmúlt hét elején jó, napos idő járt. Ugy az őszi, mint a tavaszi vetések állása általában kielégítő. Az április folyamán esett kiadós csapadék mindenféle veteménynek jót tett. Az őszi színe jó, a tavasziak jól fejlődnek.

Oroszországban záporosok voltak, de az ország legtöbb részében további esőkre volt a szükség. A tavasziak vetésével jól

A virágok szimfóniája

varázslatos báj... és eleganciát

áraszt a legfinomabb

KÖLNIVIZ.

KÖLNIVIZ.

toutes les fleurs

ha. ednek. A május 5-én bevetett terület 115 millió hektár volt a tavalyi 83 millió hektárral szemben.

Lengyelországban egyes kerületekben a hosszú szárazság az őszi és tavaszi vetések helyzetét kedvezőtlenül befolyásolta. Egyes vidékeken egyenesen katasztrófának tartják a helyzetet és hacsak gyors kiadós eső nem jön, semmi termésre sincs kilátás.

Bulgáriában a múlt héten a szárazságot könnyű esők váltották fel, de a hőmérséklet még mindig a normális felett van. További tartós csendes esőkre van szükség. Attól félnek, hogy a termés máris nagyon gyenge lesz, bár eddig még megközelítő becslésre sincs mód.

Argentínában a nagyon kedvező időjárás következtében a szántási és vetési munkálatok kedvezően haladnak.

Ausztráliában mindenütt kiadós esőkre volna szükség a vetési munkálatok előkészítésére.

4000 embert öltek meg a kormánycsapatok egy fellázadt kínai városban

London, május 24.

A Times sanghaji jelentése szerint Tien-chi-Tien városát kommunista felkelők elfoglalták. A kínai kormány csapatok

kat küldött ki a város visszafoglalására. A kormánycsapatok ötnapi harc után a várost visszafoglalták. A kommunisták a harcokban 4000 embert vesztek.

Temesvár városa jogtalanul visszatartotta az ipartestület 300 ezer lejét

Vulpe munkakamarai elnök az ipartestület ellen

Temesvár, május 24.

Páratlanul érdekes eset tartja izgalomban Temesvár iparostársadalmát.

Az ipartestület tagdíját a városi adóhivatal pénzbeszedője után hajtották be és ilyen módon

300.000 lejnyi pénze gyűlt össze az ipartestületnek a városnál.

Az ipartestület most intézkedett, hogy a 300.000

lejt a város utalja át az ipari szindikátus székébe fennálló tartozásukra.

A város a 300 ezer lej kifizetését megtagadta.

Temesvár iparosai között érthető megdöbbenést okozott a város eljárása és ezt Vulpe munkakamarai elnök működésének tudják be, aki egy igen kis számú ellenzékkel együtt a mai vezetőség megbuktatására törekszik.

Ujabb porszámum és hőhullám fenyegeti Amerikát

A tengeren vihar és hideg időjárás

London, május 24.

Newyorkot újabb porszámum és hőhullám fenyegeti.

A hőmérséklet kedden 90 fok Fahrenheit volt.

A városon rettenetes porvihar söpört végig.

A szárazföldi hőhullám és szárazsággal szemben a tengeren hideg és viharos az időjárás.

Egyik Liverpoolba érkezett gőzös jelentése szerint 150 kilométernyire a Reve-foktól 15 uszó jéghegygel találkozott.

Ujabb bombamerényletek Ausztriában

Ismeretlen terroristák levegőbe röpítették a barnai villanytelepet és a városi vízművek gépházát

Bécs, május 24.

A kormány erőyes intézkedései dacára a földalatti terrorista szervezetek, úgy látszik, tovább folytatják harcukat a jelenlegi rendszer ellen. Ezuttal is Linz vidéké volt a merénylet színhelye, ahol

ismeretlen tettesek ekrazitot helyeztek a barnai villamosművek transzformátor-telepe alá. A robbanást sikerült végrehajtaniok, úgyhogy a telep a szó szoros értelmében a levegőbe röpült.

Kevéssel ezután a városi vízművek gépháza ellen követtek el bombamerényletet.

A pokolgép mindkét helyen óriási pusztítást végzett.

Súlyosan megrongálódott többek között a villamosművek mellett levő uszoda épülete is. Ezenkívül megrepedt igen sok közelben levő lakóház fala.

A helyi hatóságok a további szerencsétlenségek elkerülése céljából karhatalmi osztagokat rendeltek ki a városi közművek és a főbb hivatalok őrzésére.

A polgár önérzete semmi?

Újra visszahelyezték Csikmegyébe Leon pénzügyi főellenőrt, akit egy évvel ezelőtt zsarolásért fegyelmi vizsgálat útján helyeztek el

A vármegye kereskedőinek és iparosainak egységes fellépése Leon visszahelyezése ellen

Csikszereda, május 24.

Egy évvel ezelőtt cikksorozatban ismertettük a B. L. olvasói előtt Leon csikszeredai pénzügyi főellenőr működését. — Megirtuk, hogy állását a legkiméletlenebb módon pénzszerezésre használja fel s hivatalos hatalma tudatában végigzsarolja a megye kereskedőit.

Leon működését végül is megelégtelték áldozatai és

dr. Tetu Aurél akkori vármegyei prefektus segítségével hivatalos helyen is eljártak, hogy üzemeltetést végre megszűntessék.

Madgearu pénzügyminiszter az előterjesztett adatok alapján fegyelmi eljárást indított Leon ellen, amelynek során a vádak beigazolását is nyertek.

Leont elhelyezték és a megye kereskedői azt hitték, hogy végre megszabadultak tőle.

Elképzelhető ezek után az érdekeltek meglepetése, amikor most a pénzügyminiszter értesítette a csikszeredai pénzügyigazgatóság adókievetési osztályát, hogy

Leon főellenőrt újból Csikszeredára helyezte és néhány napon belül elfoglalja állását.

A szabályszerűen lefolytatott fegyelmi vizsgálat súlyosan terhelő adatai ellenére tehát Leon főellenőr ismét ott folytathatja működését, ahol egy évvel ezelőtt a fegyelmi vizsgálat eredményeként kénytelen volt abbahagyni.

A megdöbbenő intézkedés ellen Csikmegye egész kereskedő és iparostársadalmának megmozdult. Cristea szenátort, a liberálist Csikmegyei tagozatának elnökét és Otetea Valér vármegyei prefektust keresik fel elsősorban, hogy akadályozzák meg Leon újabb hadjáratát, illetve járjanak el a pénzügyminiszternél, hogy vonja vissza Leon kinevezését, mielőtt még alkalma volna egyetlen napig is állását Csikmegyében betölteni.

Reméljük, az intervenciónak meg lesz a kellő eredménye és Leon főellenőrnök nem lesz alkalma bosszúját kitölteni azoknak, akik előző működésének leplezéséhez adatokat szolgáltatottak.

A mexikói katolikusok ezerszámra szöknek át az Egyesült-Államokba

Newyork, május 24.

A mexikói templomok bezárását elrendelő kormányzói rendelet óriási felzúdulást keltett. A katolikus papok és hívők ezerszámra szök-

nek át az Egyesült Államokba, hogy vallás kötelezettségeiknek eleget tegyenek.

Az újabb mexikói vallásüldözési hadjáratot az egész világon nagy felháborodással fogadták.

Létrejött a megegyezés Románia és a külföldi hitelezők között (?)

Lapzártakor érkezett jelentésünk szerint a külföldi hitelezők bizottsága ma ült össze Párisban és valószínűleg még ma délután parafálják a Romániával kötött egyezményt. A pénzügyminiszter még az éjszaka tájékoztatást ad ki a külföldi hitelezőkkel kötött egyezményről.

A kommunisták ellenjelöltet választanak Masaryknak

Prága, május 24.

A csütörtök délelőtti elnökválasztás előkészületeibe nagy meglepetésként vágott bele az a hír, hogy a kommunisták ellenjelöltet állítanak Masaryknak s így az elnökválasztás egyhangú már semmire sem lehet. A győzelemhez Masaryk-

nak a szavazatok háromötöd többségére lesz szüksége, már pedig a 438 szavazatból a kormánykoalíciónak csak 263 szavazata van s ezek közül is elmaradhat egynehány betegség, vagy más elfoglaltság címén.

A Lupta kiküldött tudósítójának jelentése szerint Bulgáriában polgárháború van kialakulóban

Bukarest, május 24.

A bulgáriai állapotokról hiteleseknek látszó jelentéseket közöl a bukaresti Lupta című lap, amely egyik munkatársát Szófiába küldötte, hogy a helyszínen igyekezzék pontos tájékozódást szerezni a kialakulás előtt álló helyzetről. A kiküldött tudósító beérkezett jelentései szerint

az új bolgár kormány helyzete rendkívül súlyos, mert az uralkodó egyáltalában nem elégedett a fordulattal s nem-hogy támogatná a kormányt, hanem inkább ellenséges indulattal viselkedik vele szemben. A kormány kebelében is

nézeteltérések vannak.

Növeli a helyzet zavarosságát az a tény, hogy

a hadsereg is két részre oszlott. Az egyik párt a király oldala mellett áll, míg a másik a kormány híve s azt szeretné, ha a királyt sikerülne lemondatni. Minden jel arra vall, hogy polgárháború van kifejlődőben s miután a polgárháborúban a két részre oszlott katonaság körülbelül egyenlő erővel vonulhat fel, a harc szükségszerűen véres és sokáig tartó lehet. A nyugtalanság egyébként nemcsak a fővárosban, hanem az egész ország területén nagy.

Újra kirobbant a Maniu és Vajda közötti harc

Bukarest, május 24.

Az Adeverul mai száma, kolozsvári tudósítás nyomán, nagy szenzációt keltő cikket közöl a Maniu—Vajda afférről. A lap szerint a kibékülés Maniu és Vajda között teljesen lehetetlen. Vajda brassói szereplését és az ezt követő kolozsvári nyilatkozatát

Maniu táborában nyílt támadásnak tekintik a nemzeti-parasztpárt egykori elnöke és hívei ellen, melyre olyan válság fog következni, amilyenre a párt belső harcai során még eddig nem volt példa.

Maniu hívei Vajda kolozsvári nyilatkozatának megjelenése után azonnal tanácskozára ültek össze, ahol elhatározták, hogy

a tavalyi szovátai demonstrációnál sokkal nagyobb szimpátiátüntetést rendeznek Maniu mellett és a „párt ellensége” ellen.

Bukarestben a lap híradsága bombaként hatott. A politikai körökben ugyanis mindenki meg volt győződve arról, hogy Mihailachenak sikerült rábírnia a párt két erdélyi vezérét a százszázalékos kibékülésre. A párt vezetőségéhez közelálló körökben is úgy tudják, hogy a nemzeti-parasztpárt elnöki tanácsának az összehívása is e célból történt, annál is inkább, mivel az újjászervezést lehetetlen végrehajtani Maniu és Vajda megegyezése nélkül. A nemzeti-parasztpárt tehát — ha a hír igaznak bizonyul — újabb és az eddigieknél veszélyesebb belső harcoknak néz elébe.

Legújabb

GÖRING POROSZ MINISZTER-ELNÖK

Athénből pénteken repülőgépen Budapestre érkezik, ahol két napot tölt.

TROCKIJ BEHÓDOLT STALINNAK,

amint a legújabb párisi jelentés mondja. Megkérte Litvinovot, hogy tolmácsolja Stalin előtt hűségnyilatkozatát.

RAJCSEVICS IVÁN BARÓ,

Belgrád egyik legismertebb arisztokratája, kétszer a fejébe lőtt és meghalt. Az

öngyilkosság oka: a dúsgazdag és előkelő ember a megvakulástól félt.

AVERESCU MARSALLT,

a néppárt elnökét, ma az uralkodó újabb kihallgatáson fogadta. Politikai körökben rendkívüli jelentőséget tulajdonítanak az audienciának, tekintve, hogy csak néhány nap telt el azóta, amióta Averescu utoljára volt királyi kihallgatáson.

SÜLYOS VISSZAEMLÉSEKNEK JÖTTEK NYOMÁRA

a hadügyminisztérium polgári repülészeti osztályánál. A második hadtest katonai ügyészei már megkezdtek a kihallgatásokat és a pénzkezelésre vonatkozó könyvek átvizsgálását. Az ügyben három főhivatalnok van súlyosan kompromittálva, a kiket a nyomozás érdekében a katonai ügyesség előzetes őrizetbe helyezett.

Szászvárosi magyar csendélet

Orbán tanár ur, a szászvárosi „vadember” kített az utcára egy magyar iparos-családot

Az ügyvéden akart bosszút állni a tanár ur és az asztalosmestert taglózta le

Szászváros, május 24.

Mielőtt az alábbi esetet kitergetnők, szükségesnek tartjuk kijelenteni, hogy távol áll tőlünk a szándék, hogy az ügyben szereplő egyházi hatóságot tegyük felelősé azért a kálváriáért, amit Orbán Lajos tanár ur, a szászvárosi Kun-kollégium gazdasági felügyelője járatott Pap Dániel asztalosmesterrel és annak négytagú családjával.

Tisztában vagyunk azzal, hogy Orbán tanár ur, mint a fentemlített református intézmény gazdasági ügyeinek intézője, személyi bosszúból tört egy jórapaló magyar kisiparos, sőt mitöbb, egyházának hívő tagja ellen. Tudjuk, hogy az elvakult gyűlölködés szelleme ragadta Orbán tanár urat arra a lépésre, hogy a Kun-kollégium egyik düledező viskójából kilakoltasson és az utcára kitegyen egy magyar iparoscsaládot, noha erre semmi ok nem forgott fenn, legfennebb ürügy és éppen ezért semmi nem menti a tanár urat cselekedeténél felelőssége alól.

Az egyházi hatóság nem tehet arról, hogy Orbán tanár ur, aki Szászvárosban a „vadember” melléknevet viseli — nyilván mert nem ez az első visszatetsző közszereplése, — megint olyan cselekedetre ragadtatta magát, amely a szászvárosi még meglévő maroknyi magyarságot megbotránkoztatta és megdöbbentette.

Le kellett szögeznünk ezt, mert el akarjuk oszlatni azt a látszatot, mintha a tanár ur felettes egyházi hatósága tudtával és beleegyezésével járt volna el ebben a fájdalmas és megbotránkoztató kilakoltatási ügyben, amely a nyilvánosság ítélőszéke elé kívánkozik.

TIZ ÉV UTÁN — ULTIMATUM

A szászvárosi Kun-kollégiumnak a Klastrom-utca 9 szám alatt van egy düledező viskója. A kollégium, mint református intézmény, tulajdonképpen már megszűnt, mert az állam vette azt át, de megmaradt még némi ingatlan, így a klastromutcai viharvert házikó is, amelyet tiz év óta Pap Dániel asztalosmester bérelt. A ház tiz évvel ezelőtt lakhatatlan volt, nem használta semmire a kollégium, de mert olyan helyen fekszik, ahol a falusiak bejárnak a hetivásárra, Pap asztalos kibérelte. Jellemző volt a ház állapotára, hogy a hatóság csak nehezen adta ki a lakhatási engedélyt, mert attól kellett tartani, hogy összeomlik az egész ház.

Pap Dániel — ugyahogy — lakható állapotba hozta az épületet, megtámasztotta gerendákkal, hogy össze ne dőljön és fizette a bért. Fizette tiz éven át pontosan. Fizetett több mint 70 ezer lej bért a tiz év alatt, holott az egész ingatlan alig ér ma többet, de hát ezek voltak akkor a bérviszonyok Szászvárosban!

Tavaly, mint minden iparosnak, Pap Dánielnek is rosszul kezdett menni. Kezdt elmaradozni a bérrel és a hátralékos bér lassan felgyűlt 4300 lejre. Orbán Lajos tanár, mint a kollégium gazdasági felügyelője, követelni kezdte a hátralékos bért, majd megindította a kilakoltatási eljárást.

Pap Dániel felajánlotta, hogy addig is, amíg fizetni tud, letétbe helyez egy, a Szászvárosi Takarékpénztárhoz szóló betétkönyvet, de ajánlatát visszautasította Orbán tanár és kikézbcsitette az ítéletet, amely szerint Pap Dánielnek záros határidőn belül ki kell hurcolkodnia a házból.

A MAGYAR PÁRT INTERVENCIÓJA SEM SEGÍT

Már akkor suttogni kezdtek, hogy a tanár ur személyi bosszúból akarja kitenni a kollégium házából az asztalosmestert. A tanár urnak ugyanis valami nézeteltérése támadt Pap András ügyvéddel, Pap Dániel bátyjával és mert az ügyvéden ütni

nem tudott, hát ütni akart az asztalosmesterrel!

A kilakoltatási ügygel foglalkozott a Magyar Párt helyi tagozatának vezetősége is. Beadványt intézett Orbán tanár kolozsvári felettes egyházi hatóságához, kérve, hogy a kilakoltatást akadályozza meg, mert egy jórapaló magyar iparoscsaládról van szó és kérte egyben, hogy az iparos helyzetére való tekintettel a főgondnokság szállítsa le a bért, mert a ház ugyanis lakhatatlan állapotban van és azt másnak bérbeadni amugysem lehet.

Erre a beadványra nem jött válasz. Hol akadt meg a Magyar Párt beadványa, nem lehet megállapítani. Lehet, hogy az ügykezelés utvesztőjében kallódott el, lehet, hogy Orbán tanár keze játszott közre, tény azonban, hogy válasz nem jött.

A kollégium ügyésze akarja, de Orbán tanár ur megkontrázza

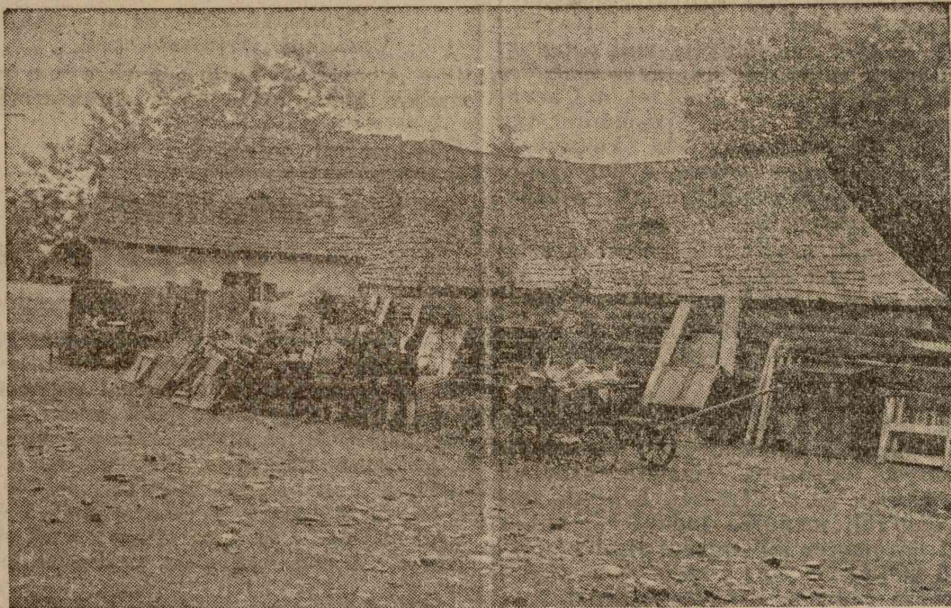
Dr. Martonossy az egyezséget elfogadhatónak tartotta, annál is inkább, mivel belátta, hogy a kilakoltatásból a kollégiumnak semmi haszna nem volna, hiszen a házat újra bérbeadni nem lehetne, mert abba senki be nem költöznék, olyan rossz

het, hogy Orbán tanár keze játszott közre, tény azonban, hogy válasz nem jött.

Pap András ügyvéd, Pap Dániel bátyja ekkor beutazott Dévára és felkereste dr. Martonossy György ügyvédet, a Kun-kollégium ügyésgondnokát és rámutatva arra, hogy a kilakoltatás esetén asztalosmester testvére elveszítené azt a kis keresetét is, amelyhez a hetivásárra bejáró falusiak révén jut hozzá, felajánlotta, hogy a 4300 lej hátralékos bérből azonnal kifizet 2000 lejt, a fennmaradó 2300 lej erejéig pedig készfizetési kezességet vállal és vállalta, hogy szeptemberig azt is kifizeti. Ennek ellenében kérte, hogy a kilakoltatást függeszse fel a Kun-kollégium felügyelője és a bérletet hosszabbítsa meg jövő év áprilisáig.

végrehajtja.

Másnap aztán meg is jelent a karhatalom és Pap Dániel berendezését kidobálta az utcára a ház elé, a viskó ajtóit és ablakait pedig Orbán tanár azonnal leszegeztette.

Ebből az „értékes palotából” lakoltatta ki Orbán tanár a Pap-családot.

állapotban van. A kollégium ügyésze levelet intézett Orbán tanárhoz, melyben az egyezség megkötését ajánlotta és ezt a levelet Pap ügyvéd eljuttatta a címzetthez, másnap pedig megjelent Kiss József iskolaigazgatónál, a kollégium pénztárnokánál, hogy a kétezer lejt lefizesse. Kiss igazgató azonban nem fogadta el a befizetést, mondván, hogy nincsen erre utasítása, de majd megérdeklődli az esetet. A befizetést aztán később sem fogadhatta el, mert Orbán tanár úgy határozott, hogy a kilakoltatást a felajánlott egyezség és dr. Martonossy véleményezése ellenére —

Orbán tanár ur — nyert!

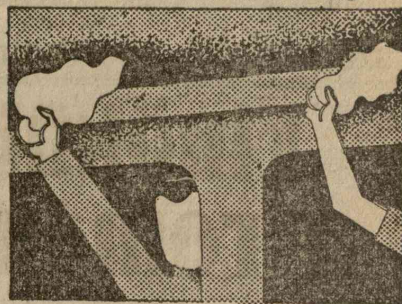
A történethez tartozik még, hogy a kilakoltatás előtt az ipartestület elnöke is felkereste Orbán tanárt, kérte, hogy álljon el a kilakoltatási szándéktól, mert az iparosságnak ma nagyon rosszul megy és támogatni kell nehéz helyzetében, nem pedig üldözni — még ha személyes bosszú forralja is a tanár ur indulatait.

Dehát a tanár ur rá akart szolgálni ezuttal is a „vadember” jelzőre, amellyel évekkal ezelőtt megtisztelte már egyik volt tanártársra.

És vadember módjára cselekedett.

*

A B.L. nyaraltatási akciója

Balázs Ferencné, Turda (Torda), jud. Turda-Aries. Szívesen látna 2—3 vendéget kertes, pormentes lakásának egyik tágas szobájában. Zongora, rádió, fürdőszoba, villanyvilágítás. A közelben „Bánya” hideg-meleg sósfürdő, strand. A fürdőtelepen mozi, tenispálya, a környéken sok szép kirándulohely. Napi ellátás, négyszeri étkezéssel, személyenként 100 lej. Gyermeknek melegezés szerint. 3—4 tagból álló család részére előnyös. A vasuton 50 százalékos kedvezmény.

Horváth Lajos kereskedő, Turda (Torda) Avram Jancu No. 60. Fizető vendéget fogadna egy kétágyas szobában június 1-től szeptember 1-ig. Tordán sós-kénes fürdő van, a közelben szép kirándulohelyek. Lakás melegezés szerint, koszt olcsón kapható a közelben.

Hatvani Gábor gépész, Orlát, jud. Sibiu, v. á. ugyanott. Fürödni lehet a havasalfi Cibin folyóban, a környéken erdőségek, sok szép kirándulohely. Fizető vendéget fogadna egy szobában, május 20-tól augusztus végéig. Szívesen látna egy 4 tagú családot, vagy 4 fiút, esetleg 4 leányt 10 éven felül. Napi ellátás 5-szöri étkezéssel, személyenként 70 lejért. Gyermeket szülők nélkül is vállal. A vendéglátó kifogástalanul beszél románul.

Özv. Simó Mártonné, magánzó, Mártinus, (Homoródszentmárton), jud. Odorheiu. V. á. Odorheiu és Homoród. Fürdés a szabadban és Homoródfürdőn, kirándulás Almás-barlangba. Két szobában 3, esetleg 4 vendéget fogadna, május 15-től október 15-ig. Két szobáért 400 lejt igényel. Főzni lehet a háznál, ez esetben külön melegezés, de kapható a közelben kitűnő koszt, személyenként 40—50 lejért naponta. Az állomásról a fürdőhöz naponta négyszeri autóbussz-járat.

Josif Schwartz, Constanța (Konstanca.) Str. Mercur 2. Szívesen látna a nyári hónapokra egy butorozott szobában két szerény igényű fizetővendéget. A szoba ára havonta 1200 lej.

Okleveles zenetanár. nyaralás ellenében gyermekek felügyeletét, hegedűtanítást és korrepetálást vállalna uricáládnál. Leveleket kérem a következő címre: Láng Henrik, București, Str. Dr. Felix 51.

A B. L. vendéglátó szelvénye

Kivágul és beküldeni!

Név	_____
Foglalkozás	_____
Lakóhely (a helység nevét románul és magyarul)	_____
Utolsó posta	_____
Vasutállomás	_____
Fürödni lehet-e és hol?	_____
Kirándulni lehet-e és hová?	_____
Erdőséghelység van-e a közelben?	_____
Hány szobát akar kiadó?	_____
Hány vendéget fogad?	_____
Milyen hónapokban, mettől-meddig fogad vendéget?	_____
Iszlók nélkül vállalja-e gyermekek nyaraltatását?	_____
Ha igen, hány gyermeket és milyen korúakat?	_____
Mit kér egy személy után naponta?	_____
Mit kér egy gyermek után naponta?	_____
Hányszori étkezést ad naponta?	_____
MEGEJEGYZÉS	_____

SPORT-ÉLET

Országgraszoló sportbotrány

Elnökök parancsára veszítettek a román birkózók Szardiniában!

A hazaérkezett lugosi birkózók példátlan sporterkölcsökről rántják le a leplet — „Borotvátlanul, piszkosan jelentünk meg Mussolini titkára előtt, mert nem volt pénzünk“

Lugos, május 24.

Országos sportbotrány! — ez lesz a véleménye minden igaz sportembernek.

A lugosi birkózók hazajöttek és kipatantják a titkot: miért ért el Románia egyetlen harmadik helyet, mikor sokkal jobban is szerepelhetett volna?

Hajmeresztő, hogy mi történt a római verseny után a román csapattal, vezetőjének parancsából. Az első hír úgy szólt, hogy Szardiniában győztek, most derül ki, hogy veszítettek. Itt következik a „miért“.

*

Ami ismeretes: hat romániai birkózó vett részt Rómában a görög-római birkózó Európa-bajnokságon. Egyetlen helyezést értek el: a lugosi Horváth harmadik helyet szerzett a légsúlyban. Ezzel Románia tisztes helyre került a nemzetek pontversenyében. A 12 résztvevő nemzet között voltak ugyanis olyanok, amelyek egyetlen pontot sem szereztek...

A hat birkózó közül négy lugosi: Dragomir, Horváth, Lázár és Borlovan, mind a Vulturii tagjai, egy nagyváradi: Tőzsér és egy resicai: Mészáros.

A lugosi birkózóktól, tehát a leghitelesebb és legközvetlenebb forrásból tudtuk meg a római kirándulás különös kulisz-szatitkait.

Leírjuk a történeteket, minden kommentár nélkül. Az illetékes tényezők dolga elbírálni, hogy tartanak-e szükségnek intézkedéseket és milyeneket. Csak azt akarjuk kiemelni, hogy itt országos, nemzeti ügyről van szó. Eredményről, amelyet el lehetett volna érni, ha... Node lássuk a történeteket.

A dolog ott kezdődik, hogy a világ-bajnokságra minden előzetes válogatás nélkül vitték az embereket. Radoszláv mérnök, a Vulturii elnöke, csak az utolsó percben tudta rávenni Manoila Camillt, a birkózó szövetség elnökét, hogy Horváthot, az egyetlen későbbi győztest elvige.

Már az indulásnál a legsúlyosabb anyagi zavarok voltak. Hogy a birkózók mi-ből utaznak Rómába, az az utolsó percig bizonytalan volt. Mikor a négy lugosi április 22-én Temesváron találkozott az elnökkel, annak első szava volt, hogy fejkenként 5500 lejrt kért a költségekre, mert nincs miből elvinnie őket. A Vul-

turii természetesen nem volt hajlandó fizetni. Végre megérkezett egy ur Bukarestből, aki elhozta a futballszövetség számlájára köleszött 40 ezer lejrt. Manoila Camill így is kijelentette, hogy 6-3 havi fizetését vette fel előre, hogy a birkózókat elvihesse Rómába.

Ez kétségtelenül nemes cselekedet, de mégis csak az lenne a helyes, hogy ha egyáltalán külföldre küldenek versenyzőt az országot képviselni, a megfelelő pénzalap rendelkezésére álljon. Végül is csak a resicai Mészáros adott át 3000 lejt. És a birkózó expedíció Manoila Camill vezetésével elindult Róma felé.

Gőzfürdőre nincs pénz!... Revánsra van!...

Az uton azután végig a pénzbeli nyavalygások hendikepelték a birkózókat.

Rómában a Boszton-szállodába vittek bennünket — meséli a birkózók — ahol a fürdőszobában nem volt víz. Itt csapott be az első „bomba“.

Dragomir annyira „lefogyasztott“ hogy már csak félkilóval volt nehezebb a pehelysúly határánál. Papp dr., a magyar Európa-bajnok kijelentette, hogy Dragomirnak nagyszerű esélye lennének pehelysúlyban. De hiányzott egy félkiló. Súlytöbblete volt, melyet le kellett volna még adjon. Gőzfürdőre kért tehát pénzt az elnöktől, aki azonban nem adott. Nincs — mondotta. Így kellett Dragomirnak, aki könnyűsúlyból majdnem teljesen a pehelysúly határáig lefogyasztott, mégis a nehezebb súlycsoportban indulnia.

Manoila azonban — mint később kiderült — volt pénze. Csak hogy azt akarta, hogy a pehelysúlyban kedvence, a nagyváradi Tőzsér induljon.

Manoila ugyanis nagyváradi. Egy egyesületből való...

Tőzsér azután el is veszítette a pehelysúlyt, kikapott egy Jodan nevű csehtől, akit Dragomir annakidején a kisanant-versenyen legyőzött! Manoila azonban nem hagyta az ő Tőzsérét. Kihívta versenyeiküli revánsra Jodant s mikor ezért háromezer lej versenydíjat kértek, szó nélkül benyúlt a zsebébe és gavalérosan vágta az asztalra a pénzt.

Erre telt, de egy gőzfürdőre Dragomirnak nem!... A gőzfürdő-estet különben Mészárosnal is megismétlődött. Ő se kapott pénzt.

hogy lefogyasszon a kötelező súlyhatárig és kiesett a mérlegelésnél.

A verseny azután lezajlott. Horváth a légsúlyban az olasz Nicola felett aratott győzelmet és harmadik helyre jutott. — Borlovanak is lett volna helyezése, de a bíró igazságtalanul vesztesnek nyilvánította egy némettel szemben. Az összes többi bíró Borlovanak adott igazat.

Csak tiltakozni kellett volna a zsűrinél, de Manoila elnök ur nem volt ott — elment Szardiniába kirándulni. A birkózók nem tudtak olaszul és nem állhattak ki süket-néma módjára vitatkozni a bíróval, aki különben véletlenül egy olasz előkelőség volt. Így veszített Borlovan.

A borotvátlan románok a fasiszta főtitkár előtt

Nagyon szégyelltek magukat a birkózók. Románia képviselői a fogadtatás alkalmával is, amelyet Mussolini titkára rendezett.

Mindegyik nemzet fiait takarosan, megborotválkozva jelentek meg, csak mi voltunk, piszkosak, rendetlenek, hetes szakállal. Nem volt pénzünk és Manoila elnök nem adott — mondják a fiúk.

Reklámtúra, amelyen a román birkózóknak vesztetniük kell

A versenyeknek még vége sem volt, amikor Manoila elnök ur előretazott és

Sistianából jelentik:

Összeállították a végleges román csapatot a csehek ellen

(— vagyis az eredetileg kijelölt együttes játszik...)

Trieszt, május 24.

A román válogatott csapat folytatja edzéseit. Minden reggel evezőgyakorlatokat végeznek a tengerparton, mert Uridil tréner szerint ez kiváló kondíciójavító. Bindea sérülése gyógyul és a jobbszélső kijelentette, hogy vállalja a játékot. A vezetők erre — mert Luchide főtitkár is Sistianába érkezett — összeállították a végleges csapatot, amely vasárnap a csehek ellen játszik. A csapatban nincs meglepetés, mert

az eredetileg tervezett együttes:

Zombory — Vogl, Albu — Deheleanu, Kotormány, Moravetz — Bindea, Kovács, Sepi, Bodola, Dobay.

Vogl ma utazik Triesztbe.

Ugyancsak ma tárgyalják Rómában a Barátky-ügy felebvezését.

Luchide magával vitte Barátky magyar utlevélét, mint bizonyítékot. Ebben az utlevélben Barátky mint „román állampolgár“ szerepel.

Röviden — a sportvilág minden tájáról

A magyar válogatott megérkezett Nápolyba. A határól tudózló táviratot küldöttek Mussolininek. — Az egyiptomiak tréninget is tartottak már Nápolyban. Frissmozgásu, jókötésű fiúk és nagyon biznak magukban. — Róma: USA B) csapat—USA A) csapat 6:2 (3:2). Nizza: A magyar vízpolócsapat nem 6:1-re, hanem 11:1-re győzött a nizzai kombinált ellen. — Nizza: Manchester City—OGC Nizza 5:0. — Milano: SC Milano—Manchester City 5:0. Nagy meglepetés az angol kupagyőztes nagy vereséggel — Páris: Franciaország—Anglia 5:4. Teniszmérkőzés. — Komárom: FC Komarno—BSzKRT 1:1 (1:1). — Léva: FTC—LTE 6:0 (3:0). — Nyitra: NyAC—FTC 3:0 (0:0). — Kopenhága: Huddersfield Town—Dán válogatott 3:1 (1:0). Hétfőn: A dánok a vasárnapi lengyelek elleni mérkőzéstől fáradtan játszottak. — Róma: Magyarország—Franciaország 11½:8. Lovaspólómérkőzés. A magyar csapat ezzel a Király-serleg győztese lett. — Budapest: Remecz ellenszélben is 47.20 cm-t, Donogán 47.72 cm-t dobott a vasárnapi versenyeken. Nagy formában vannak! — Bologna: München—Bologna—63:51. Atlétaválogatott. — Budapest: A Nemzeti—Attila mérkőzés lejátszását rendelték el. Vasárnap lesz a mérkőzés. — Satek (Csehszlovákia): Budai 11—Saarer Sportverein 1:1 (1:1).

Teniszülők 280 lejrtől 2200 lejrig

Szakaszerű komplett hurozás és javítás legolcsóbban

Rekord Sportnál

Brassó, Kolostor-utca 24

MOLNÁR—JOVITZA

Rádiósok könyve

A rádió elméleti és gyakorlati ismertetése. Legújabb az évi kiadás, 373 ábrával.

ÁRA 144.— LEI

Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában

Fájdalmas szívvel tudatjuk, hogy a mindnyájunk által szeretett rokon és jó barát

őzv. Sándor Gáborné

szül. Sándor Borbála

életének 75-ik, özvegyiségének 21-ik évében hosszas szenvedés után f. hó 22-én d. e. 10 órakor, a haldoklók szentségeinek felvétele után, miután földi vagyónát a legszebb cémra, templomépítésre hagyta, lelket visszaadta a jó Istennek.

Szeretett halottunk hült tetemét f. hó 24-én d. e. 4 órakor fogjuk a bolonyai róm. kath. temető kápolnájából az ottani csaádi sírba nyugalomra helyezni.

Lelkéért az engesztelő szentmise áldozatot f. hó 25-én d. e. 1/2 8 órakor fogjuk az Egek Urának bemutatni.

Örök világosság fényeskedjék neki!

Brassó, 1934. május 22.

A gyászoló család.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lel. vastag betűből 8 lel. Legkisebb hirdetés 10 szó. Állástkeresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés négyeszeri feladásánál 25% engedmény. A hirdetési díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk.

Vétel-eladás

Brassói Sparkassa (vagy fiókja) betétkönyvet vesz „Car-men“ ügynökség, Fogaras. 12330

Albina betétkönyvet, kisebb tételekben, négyszáz ezer lejig keresek. Rothschild Sándor, Crasna, jud. Salaj. 12372

Eladó egy garnitúra 28 tipusu MAV 1200 golyós-csapágyas cséplő, Hano-mag traktorral és ekékkel, jó állapotban, jutányos áron. Egy géphajtásos használt téglapréss. Tóth I. és A. Testvérek gépjárműműhely, Brassó, Kereszt-utca 12. 12408

Tűskésdrót, kerítésnek, újra kapható Eisner és Tritsch ócskavastelepén, Brassó, Str. Juliu Maniu 132. 12404

Allást nyer

Helyi képviselőket keres nagy vállalat, egyelőre magasabb jutalékkal. Magánfelek-nél könnyű, aktuális akvizíció folytán tekintélyesebb és fokozódó havi jövedelem érhető el. Ajánlatok „Fixum lehetőségek“ jellegre a kiadóba kértnek.

Szamarbeített állandó munkára keresek. Levelet címenre: Schobel János pékmester, Praid. 12415

Perfekt szóbalányt jó bizonyítvánnyal, jó megjelenéssel keresek. Ajánlatok küldendők Kálmánné, Arad, Piața Catedralei No. 5. címre. 12395

Két vendégülöi szakácsnét, egy önálló cukrászsegédet keresek szezonra. Morvai, Tusnad-Bái. 12399

Üzemből levő temetkezési cikkek gyára társat keres 300 ezer lej tőkével. „Rentabilis“ jellegre a kiadóhivatalba.

Allást keres

Komoly, intelligens nevelőnő, kis gyermekek mellé állást keres, lehetőleg vidéken. Házmunkákat is vállal. Cím 12407. szám alatt a brassói kiadóban.

Felelősszerkesztő: Kocsis Béla

Kiadó, lap- és nyomdatulajdonos: Lap- és Könyvkiadó R-t, Braov—Brassó.